De ce ai cerut să fii primit în Franc-masonerie?

Interviuri Masonice vol.1: JACQUES HERMAN

Jacques Herman
Mircea Bucin

De ce ai cerut să fii primit în Franc-masonerie?

Interviuri masonice vol.1: JACQUES HERMAN

ipsa scientia potestas est
AVV13Publishing
Cluj-Napoca, 2005

De ce ai cerut să fii primit în Franc-masonerie?
Interviuri masonice vol.1: JACQUES HERMAN
Jacques Herman și Mircea Bucin

Editor & Design: Mircea Bucin
Corectură: Horia Barbu

Cluj-Napoca, România
www.avv13publishing.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
HERMAN, JACQUES
De ce ai cerut să fii primit în Franc-masonerie? : Interviuri Masonice / Jacques Herman, Mircea Bucin. - Floreşti : AVV 13 Publishing, 2015
vol.
ISBN 978-606-93950-3-5
Vol. 1. : Jacques Herman. - 2015. - Index. - ISBN 978-606-93950-2-8
I. Bucin, Mircea
061.236.6

ISBN: 978-606-93950-2-8

CUVÂNT DE ÎNCEPUT

Colecţia de interviuri masonice, grupate sub titlul ”De ce ai cerut să fii primit în Franc-masonerie?”, este un proiect universal, iniţiat cu scopul de a ajuta societatea în care trăim, iniţiaţi sau profani, să înţeleagă mai bine Ordinul Inițiatic Universal al Franc-masoneriei, dar poate că mai important este să înţeleagă natura lor umană, să conştientizeze valoarea inestimabilă pe care o are o răsuflare şi totodată responsabilitatea fiecăruia în societate.

Persoanele intervievate sunt membri ai Ordinului, Fraţi sau Surori, a căror apartenenţă la o Obedienţă sau alta este considerată opţiunea lor personală şi nu face subiectul unei dezbateri, sau mai mult, aceste interviuri nu fac prozelitism sau propagandă în folosul vreunei organizaţii masonice în particular.

Fiecare om poate să ajute pe cei din jurul său să devină din oameni buni şi mai buni iar cea mai uşoară

metodă este să transmită mai departe experienţele lor. Trebuie să trăim şi să experimentăm pe propria noastră piele pentru a învăţa, dar ne putem folosi de experienţele celorlalţi pentru a înţelege cum trebuie să reacţionăm în anumite situaţii.

Situaţiile abordate în această colecţie sunt legate de Franc-masonerie dar bineînțeles că nu poate fi trasă o delimitare între ordin şi societate.

Jacques Herman, Mare Maestru din Trecut al Marelui Orient al Elveţiei, membru în diverse Loji din diferite ţări şi Obedienţe, cu o lungă ”carieră” masonică, a răspuns pozitiv invitaţiei de a participa la acest proiect pilot. Experienţele lui şi viziunea asupra vieţii şi a Ordinului, formată în urma nenumăratelor situaţii şi evenimente întâlnite în cadrul Franc-masoneriei, vin în sprijinul Fraţilor şi Surorilor noastre.

În România, dincolo de pretenţiile istorice ale unora sau altora, Franc-masoneria este relativ tânără nu pentru că nu ar fi existat în trecut pe teritoriul ţării, ci pentru că ea a fost interzisă timp de 50 de ani de regimurile totalitare instaurate asupra acestui popor. Niciodată un regim totalitar, dictatorial, nu va accepta şi nici măcar nu va tolera o organizaţie care apără şi transmite valoarea supremă a Libertăţii de Conştiinţă.

Astfel Fraţii şi Surorile se lovesc de situaţii, şi se vor lovi în continuare, a căror test a fost trecut de alţii cu mult timp în urmă. Ideea care stă în spatele acestui demers este cunoaşterea acestor situaţii şi totodată a unui mod de a reacţiona din timp.

Ordinul Franc-masoneriei este până la urmă o asociaţie de oameni, ceea ce înseamnă că vine cu bune şi cu rele. Nu trebuie să fugim de rău şi să alegem doar binele, trebuie să ştim cum să facem și să mergem mai departe.

Lecţiile Ordinului nostru nu sunt de interes doar în cadrul exclusiv şi restrâns al Lojilor. Ele au ca scop transformarea oamenilor buni în oameni şi mai buni, care să influenţeze în măsura posibilităţilor fiecăruia societatea în care trăiesc. Societatea este aşa cum este, şi stă în obligaţiile şi îndatoririle noastre să o facem să fie mai bună. ”Ce om aş fi dacă nu aş vrea şi nu aş încerca să fac lumea mai bună?”

Prin urmare sper ca acest demers să aibă un impact pozitiv, să aducă reale beneficii celor care vor citi aceste interviuri, şi la un mod subtil şi profund şi celor care sunt şi vor fi intervievaţi.

La finalul interviului am inserat câteva documente şi fotografii masonice din colecţia personală a Fratelui Jacques Herman, precum şi o scurtă biografie.

Mircea Bucin

INTERVIU

…primăvara, pe un balcon răcoros de unde se deschide o priveliște impresionantă asupra lacului din Lausanne... aromă de tutun de pipă și Sobranie... vin alb cu un parfum zvelt și energizant...

***M:.B:.** Dragul meu Frate Jacques, îţi mulţumesc că mă ajuţi prin acest interviu să prezint Fraţilor şi Surorilor noastre perspectiva ta asupra Ordinului Franc-masoneriei, concretizată după o îndelungă activitate în cadrul lui, dar totodată să arătăm şi profanilor că Ordinul şi membrii lui sunt oameni cât se poate de normali, cu obiceiuri şi preocupări cât se poate de omeneşti. În câteva cuvinte te rog să ne prezinţi aspectele importante din viaţa ta ”profană”.*

J:.H:. Foarte pe scurt - m-am născut în Tienen Belgia în 1948; m-am stabilit în Elveţia în 1971; de două ori căsătorit; doi copii; un câine foarte mic.

Viaţa mea ”profană” nu prezintă nici un fel de interes: Sunt un profesor pensionat (am predat la College du Belvedere şi la Gymnase du Soir, ambele în Lausanne, şi la College Arnorld Reymond, în Pully, până în 2008 când m-am pensionat). De asemenea sunt şi scriitor - am publicat multe cărţi, majoritatea poezie, dar şi eseuri şi manuale şcolare.

Sunt membru al Asociaţiei Scriitorilor din cantonul Vaud (am fost preşedintele acesteia din 2010 până în 2012); al Societăţii Scriitorilor a cantonului Valais, a cantonului Friburg; al Societăţii Scriitorilor Naţiunilor Unite; al PEN Club International; şi al altor

câteva asociaţii de scriitori. Ca şi mulţi alţii am primit multe premii pentru că se crede că prin asemenea gesturi poţi onora pe cineva. Toate aceste onoruri sunt însă concepte greşite. ” Caci pamânt esti si în pamânt te vei întoarce!”[1], fără medaliile, diplomele, decoraţiile, paramentele noastre sau orice astfel de lucruri. Vom reveni mai încolo, sper pentru că este esenţial, la conceptul de ”umilitate” în raport cu iniţierea. Întreabă un Sufi despre banii pe care îi câştigă, premiile pe care le-a obţinut, titlurile pe care le deţine şi vei fi surprins să îţi răspundă cu un simplu gest – îţi va arăta un nor pe cer.

Prin urmare, după ce am primit în Belgia şi Elveţia diplomele oficiale necesare pentru a preda Limba Franceză şi Istoria, o diplomă în Arte Plastice (sunt şi un acuarelist după cum bine ştii, poate mai bine ca oricine pentru că ai publicat un catalog de acuarele realizate de mine) şi o diplomă a Seminarului Teologic Cultural din Lausanne, sper că mi-am administrat viaţa bine şi acum pot să mă odihnesc în linişte. Totuşi nu

---

[1] Fac. 3:19. Toate citatele şi numele din Biblie sunt preluate din Biblia sau Sfânta Scriptură, tipărită sub îndrumarea şi purtarea de grijă a Prea Fericitului Părinte Teoctist, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al B.O.R., Bucureşti, 1997 (Nota editorului)

sunt sigur că viaţa mea este una adecvată din perspectiva lui Dumnezeu, dar sincer, aceasta nu mă deranjează prea mult.

M:.B:. *Te rog acum să ne faci un rezumat al vieţii tale masonice (iniţieri, grade, Loji a căror membru ai fost, Obedienţe, etc.), ceea ce consideri tu că este relevant pentru ca cititorii acestui interviu să te cunoască şi să înţeleagă abordarea ta.*

J:.H:. Din 1973, îţi imaginezi că am avut posibilitatea să vizitez sute de Loji, zeci de Obedienţe în diverse ţări. Am considerat mereu că trebuie să mă implic în diversele Loji, în acord cu perioada respectivă din viaţa mea şi conform căutărilor mele masonice. Însăși viaţa, din tot atâtea motive, te conduce dintr-un punct în altul. Seamănă puţin cu un voiaj lung: stai aici, pe urmă mergi mai departe, nu te aşezi niciodată undeva decât atunci când ajungi la o vârstă înaintată, atunci când ai senzaţia profundă că îţi vei termina voiajul în Loja şi Obedienţa care ţi se potriveşte cel mai bine.

Timp de 10 ani, de la iniţierea mea în 1973, am aparţinut Lojii ”Le progres” nr.22, Or:. Lausanne, care era membră a Marii Loji Elveţiene Alpina. Acolo am

primit sporul de salariu la gradul Calfă în 1974 şi am fost elevat la gradul maestru în 1975. Din punctul meu de vedere, şi al altor Fraţi din Loja în care eram membru, regulile aşa numitei ”regularităţi” a United Grand Lodge of England (Alpina avea recunoaşterea lor), erau inacceptabile. Dar dacă eşti de acord, vom reveni mai târziu asupra acestor aspecte iar acum voi continua cu CV-ul meu masonic.

Am adunat opt Fraţi care erau la fel de convinşi ca şi mine, că este timpul să părăsim Landmark-urile de tip ”britanic” şi să ne asumăm voinţa noastră de absolută libertate de gândire. Astfel am fondat în Lausanne Loja ”Rene Guenon” în 1983. Lucram în Ritul Scoţian Antic şi Acceptat, care era Ritul Lojii ”La Grande Triade” la Or:. Paris (Marea Lojă a Franţei) fondată în 1947 cu acordul filozofului Rene Guenon însuşi, care trăia la acea vreme la Cairo (era mason şi era Sufi, numele asumat era Şeic Abdul Wahed Yahia, şi care a murit în 1953). Aveam o legătură foarte bună şi solidă cu Loja ”La Grande Triade” din Or:. Paris.

În 1984, Loja noastră devenea membră a Marelui Orient al Elveţiei şi astfel avea legături cu CLIPSAS. Am fost ales primul Maestru Venerabil al Lojii. În câţiva ani am crescut ca Lojă şi am ajuns să avem 20 de membri.

Câţiva dintre noi, aşa cum a fost şi cazul meu, aparţineam şi Lojii ”Les Freres Inconnus de Memphis” care lucra în Anticul şi Primitivul Rit de Memphis-Misraim sub Obedienţa Marii Loji Elveţiene de Memphis-Misraim, membră CLIPSAS. Marele Maestru era un tip deosebit, inteligent şi deschis, Claude Tripet, care era membru şi al Marelui Orient al Franţei şi totodată unul din fondatorii Lojii de Cercetare independentă ”Sub Rosa” de la Or:. Geneva.

Din păcate Loja ” Les Frères Inconnus de Memphis” s-a prăbuşit atunci când majoritatea membrilor au decis să se afilieze Marii Loji Alpina sub numele prescurtat ”Les Frères Inconnus”.

Timp de mai mulţi ani am ocupat oficiul Marelui Cancelar al Marelui Orient al Elveţiei ca pe urmă în 1990 să fiu ales în funcţia de Mare Maestru.

Aşa cum a fost cazul Lojii de Memphis-Misraim, şi Loja ”Rene Guenon” a trecut sub obedienţa Marii Loji Alpina, în 1993. Pentru că nu am dorit să mă reafiliez la Alpina, am demisionat din Lojă. După acest eveniment am decis să îmi întrerup activitatea masonică, ceea ce s-a extins pe o perioadă de mai mulţi ani. Din punctul meu de vedere a fost o decizie greşită, dar treceam printr-o perioadă întunecată a vieţii mele personale.

Asta poate justifica de ce am renunţat să mă implic în mai multe activităţi, printre care şi Franc-masoneria. Dacă aş putea relua, probabil că aş fi optat să mă afiliez unei alte Loji a Marelui Orient al Elveţiei.

Mi-a lipsit mult Franc-masoneria în acea perioadă. În cele din urmă am decis să mă afiliez ”Marii Loji Naţionale Române fondată 1880”, în 2013 şi am fost numit Mare Maestru de Onoare. Aşa cum bine ştii, am fondat împreună Loja ”Alexandru Vaida-Voevod” la Or:. Cluj-Napoca în 2013, şi Loja ”Aurora” (Lojă Mixtă) în 2014.

În 2015, din motivele asupra carora poate vom reveni, cele două Loji rup afilierea cu ”MLNR 1880”, iar membrii ei se unesc în cadrul Lojii ”Alexandru Vaida-Voevod” (care devine Lojă Mixtă) şi este afiliată Marelui Orient al României, membră CLIPSAS, cum este şi Marele Orient al Elveţiei.

După cum desigur ştii, sunt şi membru al Gradelor Înalte, primind gradul 18 şi 30 în cadrul Supremului Consiliu al Elveţiei (legături cu Alpina) şi gradul 33 în cadrul Supremului Consiliu Memphis-Misraim. Consider că ar fi locul potrivit să folosim termenul de ”Grade Laterale” aici.

M:.B:. *Consideri că ai găsit acea Lojă şi Obedienţă de care vorbeai mai devreme, cea în care să îţi duci la final călătoriile masonice?*

J:.H:. Din 1973 am fost membru în şapte Loji. Prima practica Ritul Schroeder, două din restul de şase practicau Ritul Antic şi Primitiv de Memphis-Misraim, iar restul, Ritul Scoţian Antic şi Acceptat. Acum, consider apartenenţa mea la Loja ”Alexandru Vaida-Voevod” nr.24, de la Orientul Cluj-Napoca, ultima la care am aderat, ca fiind concluzia deja lungii mele vieţi masonice. Oricum, nu consider o prioritate să ajung la Orientul Etern. Merg în ritmul meu. Şi apropo, sunt curios, la Orientul Etern, Masonii anglo-saxoni vor recunoaşte Masonul liberal (cum sunt de la plecarea mea din Alpina în 1983) ca Frate? Dacă şi acolo sunt conflicte cred că am să fiu foarte nerăbdător să mă întorc în această vale de lacrimi şi scrâşnit de dinţi.

M:.B:. *Pentru cititorii noştri, cred că ar fi important de enumerat motivele ruperii afilierii cu fosta noastră Obedienţă, ca să înţeleagă mai bine filozofia şi funcţionarea Ordinului Iniţiatic Universal al Franc-masoneriei.*

J:.H:. Motivele sunt clare şi cât se poate de corecte şi argumentate. Am să încep din exterior şi am să mă îndrept către miezul problemei. În primul rând ”MLNR 1880” nu era afiliată niciunui grup valid de recunoaştere internaţională. Apoi, în interiorul Obedienţei funcţionau ”Loji de Adopţie”, structură şi denumire inacceptabilă azi prin faptul că evocă tutela masculină impusă Lojilor feminine, aşa cum au fost ele concepute în secolul 18, ceea ce este total împotriva modului actual de funcţionare suverană a Lojilor, fie ele masculine, feminine sau mixte. Un al treilea aspect intolerabil în contextul Franc-masoneriei universale este legătura cu Licio Gelli, Maestru venerabil al Lojii P2, personaj de tristă memorie datorită celui mai degradant scandal prin care a trecut Ordinul nostru din 1717. Al patrulea motiv, la fel de grav dacă nu şi mai grav este faptul că fără consultări ale Conventului, a Marelui Consiliu sau a Supremului Consiliu, Marele Maestru a decis fondarea Alianţei Mondiale Masonice Creştine, decizie care contravine tuturor principiilor, uzanţelor şi constituţiilor Franc-masoneriei universale. Pe lângă acest amestec religios la nivel de Obedienţă a existat şi unul politic, ceea ce din nou contravine principiilor fundamentale masonice. Închid această listă de

probleme, menţionând doar câteva din cele mai grave, cu un aspect care este din punctul meu de vedere total anti-masonic şi contra-iniţiatic, şi anume cumularea funcţiilor de conducere a diverselor structuri ale Obedienţei şi a Riturilor: Mare Maestru, Suveran Mare Comandor, Mare Hierofant. Nu este posibilă o unificare a tuturor funcţiilor într-un singur personaj, deoarece funcţionarea şi administrarea gradelor albastre este independentă de cea a riturilor, iar riturile în sine sunt independente unul faţă de celălalt. De aici a pornit şi lipsa de consultare cu organele de conducere specifice şi atitudinea dictatorială în modul de gestionare, funcţionare şi administrare a Obedienţei.

M:.B:. *Acum că te cunosc cititorii noştri în mare, vreau să te rog să ne povesteşti cum ai aflat de Franc-masonerie? Care au fost primele tale contacte cu Ordinul înainte de a fi iniţiat?*

J:.H:. Simplu. Din familie. Cunoşteam anumite aspecte despre Franc-masonerie şi în Belgia am cunoscut câţiva Masoni aparţinând Marelui Orient al Belgiei şi Marii Loji a Belgiei. Din discuţiile cu ei am ajuns să îmi pun anumite întrebări despre sensul vieţii, despre filozofie, despre spiritualitate şi aşa mai departe.

Am citit şi câteva, puţine, cărţi despre Franc-masonerie, fireşte că internetul nu exista atunci.

Înainte de a fi iniţiat am participat ca ”louveteau” (lup tânăr - termen folosit pentru a desemna copiii proveniţi din familii cu părinţi Franc-masoni) în Loja tatălui meu, din Marea Lojă a Belgiei, undeva în 1967. Totodată eram şi membru al Asociaţiei sau Societăţii, cum vrei să o numeşti, a Fiilor şi Fiicelor Franc-masonilor. Pe urmă când am venit în Elveţia am luat legătura cu o asociaţie similară, aici în Lausanne. Cum am ajuns am şi fost numit preşedinte al acelui club, să îl numim aşa. Clubul se numea ”Axioms” şi era format din şapte sau opt membri. Aveam diverse activităţi lunare, care de cele mai multe ori constau în întâlniri cu diverşi Masoni, în care ne vorbeau despre chestiuni generale, similare Planşelor de Arhitectură prezentate în anumite Loji. Spre exemplu ”Originea umanităţii”, etc. Era destul de interesant, dar aveam şi întâlniri externe cu masă şi dans prin diverse localuri. Mi-a plăcut, dar am încetat să mai frecventez clubul în ianuarie 1973, de îndată ce am devenit Mason. Nici nu mai puteam face parte în aceste condiţii.

Când am devenit ”louveteau”, în 1967, aveam 19 ani iar când am fost iniţiat în Franc-masonerie aveam 25

de ani. Conform uzanţelor, un fiu sau fiică de Mason poate fii iniţiat la 18 ani, în timp ce restul al 21.

În Statele Unite există de asemenea o astfel de asociaţie dar este structurată ca un ordin şi se numeşte DeMolay. Am văzut că au capitole şi în România. Nu ştiu cum şi de ce a apărut acest ordin în SUA dar ştiu de ce a fost organizat ”tineretul masonic”, să îl numesc aşa, în Belgia şi Franţa. Motivul este unul simplu. Aceste organizaţii vin ca alternativă a unor practici romano-catolice. Deoarece în Franc-masonerie nu există un botez, copiii masonilor erau oarecum confirmaţi la vârsta adolescenţei. Este oarecum ca şi Recunoaşterea Conjugală, concubinajul, care nu implică o ceremonie religioasă dar este ca un fel de aranjament laic. Trebuie să înţelegem aceste aspecte în contextul în care Franc-masoneria din Franţa şi Belgia, precum majoritatea societăţii, erau anti-clericale.

M:.B:. *Următoarea întrebare în ordinea firească şi logică, vine din partea Fratelui Secretar al Lojii noastre. Care a fost scopul şi ce ai urmărit cerând să intri în Ordin?*

J:.H:. Pentru mine lucrurile erau clare. Vroiam să continui calea pe care am pornit în 1967. Diferenţa era

acum că eram iniţiat într-o Lojă masonică. Ca „louveteau” aveam întâlnirile tot în Templu masonic, şi foloseam anumite ritualuri, probabil din această cauză Franc-masoneria nu m-am impresionat la fel de tare ca pe cineva care vine din exterior. Eram mult mai familiarizat cu subiectul decât cineva care lua contact prima dată cu astfel de organizaţii, să zicem.

Speram să găsesc în Lojă o cale naturală, începută în 1967, şi care mi se părea foarte coerentă la acea vreme. Căutam o paletă diversificată de răspunsuri la întrebările mele cele mai profunde. Am intrat în Masonerie foarte încrezător. Dar am sesizat problemele despre care am discutat de nenumărate ori, foarte repede (relaţiile dintre Obedienţe, Loji, etc.). La acea vreme nu exista pentru mine decât o singură Obedienţă, şi anume Marea Lojă Elveţiană Alpina, poate şi datorită legăturilor apropiate cu Marea Lojă a Belgiei, de unde mă trăgeam.

M:.B:. *Am ajuns la momentul la care trebuie să întreb… ce este un Franc-mason?*

J:.H:. Un Franc-mason este un OM care a fost iniţiat la gradul Ucenic, a primit sporul de salariu la gradul Calfă şi a fost elevat la gradul Maestru, conform

unor ritualuri specifice, ancorate într-o lentă progresie într-un mod spiritual specific.

Aceste ritualuri puse la un loc formează un Rit. Fiecare Rit are specificităţi şi particularităţi. Unele sunt mai mult sau mai puţin religioase; altele au mai mult sau mai puţin legături cu alte manifestări ale ezoterismului cum ar fi alchimia, Kabbalah, pitagoreismul, etc. Altele sunt legate, mai mult sau mai puţin, de raţiunea umană şi de valorile Iluminismului și se preocupă, mai mult sau mai puţin, de problemele societăţii, fiind diferit implicate în laicitate. Acestea sunt doar o parte a manifestărilor Ordinului nostru. ”Paleta” bogată de Obedienţe, Rituri şi ritualuri sunt mărturie a diversităţii conceptelor asupra Franc-masoneriei. Acestea sunt direct legate de ţări, culturi, inserţia în parcursul istoric. Indiferent şi independent de aceste forme, valorile fundamentale sunt totdeauna şi peste tot aceleaşi.

M:.B:. *Ce deosebeşte un Franc-mason, care a trecut prin aceste procese iniţiatice, de un profan, în afara gesturilor în sine?*

J:.H:. Nu cred că este corect să opunem constat termenul de ”profan” celui de ”iniţiat”. Acest tip de

dualism este un non-sens din punctul meu de vedere. Prima dată să analizăm cuvântul ”profan” din punct de vedere etimologic. În literă acesta înseamnă ”pro” – înainte şi ”fanum” – templu, loc sacru, adică ceva ce este înaintea, în afara, la poarta acestuia. De fapt un profan este acel cineva care nu aparţine unei comunităţi spirituale. În timp ce este perfect normal să consideri un ”non Mason” ca fiind profan în ceea ce priveşte Franc-masoneria, este total greşit să consideri că toţi cei care nu aparţin Ordinului sunt ”profani”. Pur şi simplu nu sunt membri unei Loji masonice!

Şi acum referitor la întrebarea ta, conceptul de devenire spirituală trebuie concentrat în Franc-masonerie dar şi în exteriorul ei. Din punctul meu de vedere, Franc-masoneria este doar o cale printre multe altele, care ajută să adâncim dorinţa spirituală, pune la dispoziţie uneltele necesare şi învaţă membrii Ordinului să ajungă mai aproape de ceea ce numim noi ”Lumina”, în opoziţie cu întunericul lumii. Dar mai sunt şi multe alte căi printre care Kabbalah şi Sufismul, spre exemplu. Adevărata încercare nu este să găseşti cea mai bună cale ci, indiferent de cale să primeşti un răspuns pozitiv al vocii din interiorul tău când vei auzi aceste cuvinte: eşti capabil să renunţi la tine, să îşi radiezi ego-ul, să

devii cu adevărat umil şi să te poţi apleca? Dacă este aşa atunci nu ai nevoie să fi iniţiat, eşti deja.

Am cunoscut în localitatea Ulm un om sărac, un pădurar, un om foarte simplu, de la care am învăţat mai mult decât din toate cărţile de filozofie şi teologie pe care le-am citit în viaţa mea. Nu este Franc-mason, nu este Sufi, nu este Kabbalist. Însăşi aceste cuvinte nu ar însemna nimic pentru el. Dar este cu siguranţă mai aproape de Dumnezeu decât mine. Comparativ cu el, chiar dacă sunt Franc-mason, sunt un profan.

M:.B:. *Pentru că am abordat câteva aspecte ale Ordinului… ce este Franc-masoneria?*

J:.H:. Franc-masoneria este un Ordin iniţiatic, la fel ca multe altele, care a luat naştere (în forma actuală) la începutul sec. XVIII, atunci când patru Loji londoneze decid să se unească în Marea Lojă Unită a Londrei. Astfel apare prima Obedienţă. Cât despre rădăcinile Franc-masoneriei, acestea se regăsesc în mituri universale, vechi de mii de ani. Franc-masoneria le-a adaptat, le-a dat o nouă formă care are la bază elemente simbolice şi unelte specifice arhitecturii şi a preluat activităţile şi structura masonilor operativ ai corporaţiilor meşteşugăreşti medievale.

Ar fi mai uşor să spun ce nu este Franc-masoneria: nu este o religie, nu este un club, nu este o şcoală de filozofie. Pentru a face înţeles în faţa profanului, ceea ce s-ar putea numi ”realitatea Franc-masoneriei”, cel mai simplu şi scurt drum ar fi ”un ansamblu de valori masonice”. Mi se pare că trei elemente sunt mai importante decât celelalte pentru că dacă ele ar fi eliminate, chiar şi unul din ele, Franc-masoneria nu ar mai exista. Primul element este libertatea absolută de gândire. Nu doar de gândire, ca să fiu sincer, dar şi de expresie a acestei libertăţi. Acesta este pământul fertil, fundamentul care constituie baza masoneriei. Ne vom întoarce asupra acestui aspect când vom discuta despre scopul organismelor masonice internaţionale precum CLIPSAS, SIMPA; CLIMAF, etc. Al doilea element este toleranţa. Cineva ar putea cu greu să proclame sincer libertatea sa de gândire dacă între timp neagă altcuiva acelaşi drept. Al treilea element este ceea ce numesc mereu dorinţa, în sensul titlului cărţii lui Louis-Claude de Saint-Martin (filozof francez al sec. XVIII), ”Omul dorinţei”. Despre ce fel de dorinţă este vorba? În câteva cuvinte să spunem că este vorba despre dorinţa de a intensifica, de a creşte o lumină interioară. Asta înseamnă dorinţa profundă de a părăsi

întunericul, aş spune eu orbirea mintală, şi de a creşte în Lumină. Fireşte, următoarea întrebare ar fi ”ce fel de Lumină?”. Cine ar putea da un răspuns final la această întrebare? Chiar şi Iisus când îşi învăţa discipolii despre Regat, se folosea de parabole. Dacă cineva nu simte dorinţa (să zicem nevoia) în adâncul minţii sau a inimii sale, orice cale iniţiatică ar fi de prisos pentru el.

Franc-masoneria, este prin urmare, o metodă specifică care conduce ”omul, bărbat sau femeie, al dorinţei” de la întuneric spre lumină dar nu într-o secundă şi nu într-o oră. Dimpotrivă, marşul către lumină seamănă unui voiaj foarte lung, un fel de pelerinaj fără sfârşit.

Când eşti implicat în Franc-masonerie nu îţi găseşti un ”maestru” sau un ”învăţător” care te ghidează, care îţi răspunde la întrebări, care te ajută să eviţi obstacolele astfel încât drumul tău să fie unul cât se poate de neted. Nu există un Guru sau un alt fel de îndrumător în Franc-masonerie. Ceea ce se numeşte ”maestru” în anumite Ordine Iniţiatice, în Franc-masonerie este considerat a fi ritualul. Iar un ritual masonic presupune existenţa unui colectiv numit Lojă, iar o Lojă este compusă din cel puţin şapte masoni care au gradul al treilea şi ultim, Maestru Mason. Voi reveni

la expresia ”ultim grad”. Prin urmare inclusiv inițierea nu este dată de un ”maestru” ca în alte tradiții, ci de ritualul practicat de Lojă, adică de un grup de 7 Maeștri Masoni.

O întrebare se ridică la fiecare întâlnire publică pe tema masoneriei: ca mason eşti activ în politică, te implici în probleme sociale? Da şi nu, ar fi răspunsul. Da, pentru că un mason, bărbat sau femeie, poate să se implice în activităţi sociale, în asociaţii sau în societăţi, el sau ea pot să se implice şi în politică dacă doresc, la fel ca oricare alt cetăţean. Nu, pentru că nu o faci în calitate de Mason, nu o faci în numele Lojii sau a Obedienţei, o faci la nivel personal, individual.

M:.B:. *Dragul meu Frate, frământarea curiozităţii şi pasiunile nerăbdării apasă pe fiecare nou Iniţiat în tainele Franc-masoneriei. Mă simt dator lor să te întreb cum a decurs perioada de ”ucenicie”?*

J:.H:. La fel ca fiecare Ucenic de pe lume, am început să descopăr Franc-masoneria prin ceea ce am văzut şi am auzit în Loja a cărui membru eram. Nu prea am amintiri exacte din acea perioadă. Îmi amintesc însă foarte bine că nu ştiam nimic despre relaţiile dintre

Obedienţe, sau de lipsa acestora. Nimeni din jurul meu nu a abordat această temă importantă.

Nu am primit instrucţii masonice decât o singură dată. Îmi amintesc că un Frate, nu prea sclipitor, m-a rugat să scriu un discurs cu prilejul vizitei Marelui Maestru al Obedienţei. Aveau nevoie de un scurt text iar acel Frate a fost însărcinat să îl redacteze, dar nefiind ”specialitatea” lui, m-a delegat pe mine. După ce a citit textul propus de mine a început să îmi explice că Alpina (Marea Lojă Elveţiană Alpina) era un port imens în care Marele Maestru era ”farul” iar Lojile erau ”bărcuţele”. O metaforă cam lungă şi cel puţin deplasată, din punctul meu de vedere. Aşadar, a mai adăugat Fratele meu, pentru că era însărcinat cu instrucţia Ucenicilor şi Calfelor, mi-a recomandat să consider ceea ce mi-a transmis ca fiind ”instrucţie” şi să fiu pregătit la anul să îi iau locul. Ceea ce s-a şi întâmplat; am fost numit Frate însărcinat cu Instrucţia Lojii în 1975, după ce am fost elevat la gradul de Maestru.

Ca Ucenici am primit o mică broşură scrisă de un Frate elveţian, Fritz Uhlmann. Un fel de instructaj cu succinte explicaţii a întrebărilor şi răspunsurilor din catehismul primului grad. Ni sa cerut să o învăţăm pe de rost. Nu era deloc rău scrisă dar m-a surprins să văd cât

de des erau folosiţi termeni precum ”foarte des”, ”în general”, ”uneori”, etc. După ceva timp am înţeles motivul pentru care era aşa: Fritz Uhlmann a fost rugat să publice o broşură care să fie potrivită tuturor Lojilor din Alpina, ceea ce însemna că ea trebuia să fie pe înţelesul Masonilor practicanţi a unei largi palete de rituri. Până la urmă, înclin şi azi să recomand broşurile lui Uhlmann (câte una pentru fiecare grad) tuturor Masonilor, indiferent de Loja şi Obedienţa căreia îi sunt membri sau de Ritul pe care îl practică.

Ca în mai toate Lojile din Alpina mergeam în Templu doar pentru Iniţieri, Sporuri de Salariu, funeralii, etc. Pentru lecturi de Planşe şi conferinţe ne întâlneam în ”Sala Umedă” (sau ”Sala Paşilor Pierduţi” cum este ea numită în România), fără paramente, cu un pahar de vin, sau o bere, sau o cană de cafea pe masă şi bineînţeles nelipsita scrumieră pentru că majoritatea Fraţilor eram fumători la acea vreme. Începeam stând la Ordin conform gradului, Maestrul Venerabil bătea în masă tot conform gradului, citea o scurtă frază morală, inspirată dintr-o nuvelă sau orice altă carte, după care ne invita să luăm loc. Maestrul de Ceremonii era rugat să verifice dacă ”eram în siguranţă” după care Fratele Secretar citea Planşa Ţinutei anterioare, urma Fratele

care a pregătit Planşa de Arhitectură. După discuţiile pe baza Planşei, maestrul Venerabil dădea loviturile specifice şi ne transmitea cele mai călduroase urări de bine pentru săptămâna ce va urma. Aveam Ţinute în fiecare Joi de la ora 20. Unii Fraţi ajungea la ora 18 pentru Agapa pregătită de bucătarul nostru la Templu. Agapa avea loc înaintea Ţinutei, prezenţa nefiind obligatorie. În medie aveam Ţinute în Templu o dată pe lună sau mai rar, restul întâlnirilor aveau loc în ”Sala Umedă”.

În ritualul folosit de noi la vremea respectivă, care era un amestec între Fessler, Schroeder şi Ritul Scoţian Rectificat, oficiul Acoperitorului nu exista iar sarcinile lui erau preluate de către Maestrul de Ceremonii. Un pianist şi un violonist asigurau uneori Coloana de Armonie, amândoi fiind muzicieni profesionişti.

Templul era mare pentru că găzduia un număr mai mare de Fraţi decât acum. Eram patru Loji care făceam întâlnirile şi Ţinutele în acelaşi loc, fiecare săptămânal. În Loja din care făceam parte eram cu ceva sub o sută de membri. Întâlnirile şi Ţinutele nu erau obligatorii, ba dimpotrivă. Atâta timp cât îţi plăteai contribuţiile anuale puteai să nu vii nici măcar la o întâlnire pe an, iar dacă totuşi veneai, erai primit ca un

invitat cu multe saluturi şi mulţumiri. Participarea la Agapă trebuie în schimb anunţată. De obicei ne adunam între douăzeci şi patruzeci de membri la întâlniri sau Ţinute, din o sută. La fel era şi cazul celorlalte trei Loji. Azi, Alpina are unsprezece Loji în Lausanne, dar numărul de membri a scăzut iar participarea este şi mai scăzută.

Ceva mă nelinişte în perioada mea de ucenicie şi anume cunoştinţele precare despre Masonerie chiar şi printre Maeştri, lipsa lor de interes faţă de ritual, simbolism, etc., iar acum că încerc să îmi amintesc de acea perioadă, multe chipuri îmi vin în minte. Cei mai bătrâni Fraţi se mulţumeau să se întâlnească o dată pe săptămână, să joace cărţi şi să bea un pahar împreună. Chiar şi în Templu, după Agapă, pe câţiva dintre ei, aşezaţi la Orient îi fura somnul. Fraţii de vârstă mijlocie erau implicaţi în măsura în care făceau parte din Colegiul de Ofiţeri. Cei mai tineri dintre Fraţi, descopereau Masoneria şi participau regulat la întâlniri. Mulţi dintre ei plecau din Ordin după ce primeau sporul de salariu la gradul doi.

Ucenicul nu putea să primească spor de salariu la gradul doi în mai puţin de un an şi nici Calfa nu putea să fie elevată la gradul Maestru fără a se scurge un an. Fiecare Ucenic era obligat să traseze o Planşă de

Arhitectură după un an, aprobată de naşul său de Masonerie, pe care o citea într-o întâlnire şi răspundea întrebărilor Fraţilor Maeştri. El mai era pus să răspundă majorităţii întrebărilor ce compun instrucţia gradului, era chestionat din regulamentul şi istoria Lojii si din Constituţia Alpina. După votul Maeştrilor el era acceptat sau respins pentru sporul de salariu la gradul următor.

Nu mă întreba care este părerea mea cu privire la toate acestea…

Cât timp am fost Ucenic, nu am vizitat nici o Lojă. Am citit o mulţime de cărţi despre istoria masoneriei, simbolismul masonic, am învăţat multe despre alchimie (subiect care va fi centru de interes pentru mine mai târziu la gradul de Calfă şi pe urmă la cel de Maestru), dar nu aflasem mai nimic despre existenţa altor Obedienţe în Elveţia. Ce auzisem într-adevăr erau câteva menţiuni referitoare la Dreptul Uman – o Obedienţă mixtă, compusă majoritar din Surori, neveste şi fiice ale Masonilor de la Alpina. Loji feminine nu existau la acea dată şi nu auzisem niciun cuvânt despre existenţa Marelui Orient al Elveţiei. Am înţeles pe urmă că era un subiect tabu, deoarece membrii fondatori ai Marelui Orient al Elveţiei au fost Maeştri masoni plecaţi

de la Marea Lojă Alpina, între anii 1959 – 1967. Voi reveni asupra acestui subiect mai încolo, dacă vrei.

M:.B:. *Aflând toate aceste informaţii mă simt obligat să întreb... ce înseamnă gradul de Ucenic?*

J:.H:. Destul de multe lucruri. Primul observarea. Pe urmă înfrânarea dorinţei de a zice ceva pe parcursul primului ani. Controlul. Pe urmă lectura şi studiul cărţilor. De asemenea încercarea de a înţelege ritualul şi de a cunoaşte rolul fiecărei funcţii a Ofiţerilor în Lojă. În final, lucrul la cioplirea pietrei brute, cu dalta şi ciocanul, conştient de ceea ce înseamnă.

Este important pentru un Frate nou iniţiat să dezvolte legături fraterne cu ceilalţi membri ai Lojii şi să evite vizitarea altor Ateliere pentru început. Dar asta nu înseamnă că el nu trebuie să fie informat despre diversitatea Riturilor, a ritualurilor şi a Obedienţelor din lume. Nici una nu este mai bună ca cealaltă, ele sunt doar diferite. Ceea ce ai să vezi acolo diferă puţin de ceea ce ai să vezi aici. Lucrarea masonică este oarecum asemănătoare picturii: toate stilurile sunt posibile, dar ai libertatea de a prefera unul sau altul din ele. Franc-masoneria nu este monolitică. Masoneria este

construită din coexistenţa diferitelor stiluri, precum sunt în pictură diferitele şcoli.

Ca să revin la o diferenţă, din punctul meu de vedere funcţia Fratelui Instructor al Lojii (aşa cum era la Alpina) este inutilă pentru că primul şi Secundul Supraveghetor au această responsabilitate, fiecare pe Coloana lui – Primul Supraveghetor instruieşte Calfele iar Secundul Supraveghetor instruieşte Ucenicii. După părerea mea trebuie evitat şi fenomenul amplificării, pe care îl întâlnim din ce în ce mai des în zilele noastre – o Planşă este suficientă pentru a primi sporul de salariu. În unele Loji se cer două sau chiar trei Planşe şi sunt considerate cheia către uşa spre un nou grad.

Ucenicul nu trebuie niciodată umilit. Doar ajutat dacă este necesar. Şi să nu uităm că o Planşă de Arhitectură nu este o colecţie de texte asamblate prin metoda copy-paste de pe internet, ci ele trebuie să fie scurte reflecţii personale legate de gradul la care se află iniţiatul. Două pagini sunt suficiente, dacă sunt scrise corect şi sincer.

M:.B:. *Cred că afirmaţia ta trebuie să fie explicată suplimentar ca să nu fie înţeleasă greşit. De ce crezi că*

doar o Planşă de Arhitectură este suficientă, şi nu sunt necesare două sau trei?

J:.H:. Din punctul meu de vedere, acest obicei de a cere Ucenicului să scrie şi să prezinte o planşă pentru a putea avea acceptul unui spor de salariu, mi s-a părut din totdeauna a fi ridicolă. Seamănă cu un examen la şcoală la finalul unui ciclu, şcoala primară, gimnaziu, liceu, etc. Unii Masoni consideră redactarea acestei Planşe ca fiind o dovadă a înţelegerii valorilor masonice şi a simbolismului şi astfel necesară pentru a trece la următorul grad.

Dacă, în viziunea lor, apreciază această ”sarcină” ca fiind dovada pregătirii suficiente pentru a trece la următorul grad, păi atunci mai bine de jumătate din Masonii de pe glob nu ar fi pregătiţi, deoarece această practică este una specifică masoneriei liberale în exclusivitate.

În loc de a scrie (azi se confundă termenul cu copy-paste) şi a prezenta Planşa de Arhitectură pentru sporul de salariu, Masonul ar trebui să fie obligat să nu lipsească de la Ţinute, să înveţe ritualul prin vizitarea Lojilor, să participe la Ţinutele de instrucţie, să citească cărţi pe teme specifice Ordinului, etc.

Mai vreau să zic ceva şi te las să tragi singur concluziile. Până de curând, unele Loji, cereau Ucenicilor şi Calfelor două Planşe pentru a le permite sporul de salariu, una pe teme ”filozofice” iar alta din simbolismul gradului. De ce nu trei, sau patru sau chiar mai multe?

M:.B:. *În contextul în care Ucenicul trebuie să facă o Planşă cu impresii de la Iniţierea sa, crezi că este suficient sau necesită o a doua Planşă în care să abordeze oarecum în cunoştinţă de cauză primul grad?*

J:.H:. În primul rând că această uzanţă nu este generală. Această Planşă la care te referi este o invenţie ”continentală”, ea nu există în Franc-masoneria anglo-saxonă. În masoneria continentală, proaspătul iniţiat este invitat să prezinte Lojii ”impresii asupra iniţierii”, adică ceea ce a trăit în momentul iniţierii. Acest discurs nu durează mai mult de câteva minute, uneori imediat după ceremonie dar de cele mai multe ori la următoarea Ţinută la gradul de Ucenic. Care este scopul acestei practici? Nu am idee. De observat că aceste impresii nu sunt nici odată dezbătute sau comentate.

Din punct de vedere spiritual, ”impresiile masonice” nu aduc nici cel mai mic aport în procesul de

iniţiere. Prin urmare, dacă maeştri Lojii consideră acesta ca fiind un lucru bun, să păstreze această uzanţă, dar dacă o consideră inutilă, pot la fel de bine să renunţe la ea. Eu personal nu văd nici o utilitate în ceea ce priveşte practica ”impresiilor de la iniţiere”.

M:.B:. *Vreau să trecem puţin la experienţe mai practice, şi te întreb cum s-a manifestat gradul de Ucenic în viaţa ta de zi cu zi?*

J:.H:. Cred că termenul corect ar fi în cazul acesta curiozitatea. Ucenicul descoperă lucruri noi, atât de diferite faţă de viaţa de zi cu zi. El ar trebui să fie curios în raport cu orice.

Un alt cuvânt cheie ar fi să cunoască mai mult şi mai bine. Să aprofundeze cunoaşterea. Să conştientizeze că munca lui abia acum începe şi nu se va finaliza cel mai probabil niciodată.

Cred că cel mai trist lucru pe care îl poate trăi un Secund Supraveghetor este să vadă un Ucenic care este nerăbdător să primească medalii şi şorţuri decorate, care caută să ocupe un rol, să îşi asume o responsabilitate în funcţionarea Lojii.

Ritualul gradului de Ucenic este cel mai bogat în Franc-masonerie. Ucenicul trebuie să îl abordeze

precum exploratorii Africii, pas cu pas, puţin câte puţin şi mereu luptând împotriva adversarilor. Iar cel mai mare adversar într-un ordin iniţiatic este să ai o părere prea bună despre tine. Umilitatea este unica condiţie pentru a evolua spiritual. Chiar şi dacă te simţi umilit, asta te poate întări într-un anumit fel. Trebuie să ne amintim de poarta joasă, de abandonul metalelor, de amărăciunea pocalului.

Foarte rar întâlnim în Lojă o persoană care joacă un rol de a fi onest şi corect, dar în schimb caută doar să facă afaceri sau să îşi ridice condiţia materială prin Franc-masonerie. Aceştia pleacă de obicei înainte să ajungă la al doilea grad. Dacă nu sunt stupizi atunci vor înţelege că Franc-masoneria nu corespunde unei astfel de vanităţi umane.

M:.B:. *În alte părţi astfel de cazuri sunt întâlnite chiar foarte des, dar cred că este de datoria celui care propune candidatul, de datoria celor trei Maeştri care conduc ancheta şi în final de datoria întregii Lojii, prin proba la care este supus candidatul sau candidata înaintea votului final de accept sau amânare, să identifice adevăratele intenţii ale celor care bat la*

porţile Templului. Dar voi reveni asupra temei candidatului puţin mai târziu.

Urmând firul normal al parcursului iniţiatic am ajuns la gradul de Calfă. Expune-ne experienţele tale cu privire la acest al doilea grad.

J:.H:. Sporul de salariu la gradul de Calfă lipseşte aproape complet din memoria mea. Ritualul a fost relativ scurt, dar îmi amintesc Steaua Înflăcărată şi litera G de la Orient, şi instrucţia gradului făcută de Primul şi Secundul Supraveghetor. Şi cam atât.

Ritualul a fost cel mai simplu pe care l-am văzut în toată viaţa mea masonică. Nu îmi amintesc nici să fi abordat în ritual uneltele specifice gradului, dar poate îmi scapă mie acest aspect. În schimb, îmi amintesc titlul Planşei de Arhitectură trasate pentru a primi sporul de salariu la gradul de Calfă: ”De la principiul toleranţei la principiul identităţii”.

Avem legături bune în Geneve, cu Rev. Raymond Brechet, un Iezuit, care se ocupa de revista ”Choisir”, publicaţie a Ordinului Iezuit din Elveţia. Aşa mi-am trezit, probabil, interesul pentru teologia creştină.

Eram în legătură cu organizaţia ”Compagnons du Tour de France”. Vizitam deseori atelierul lor din

Lausanne şi aveam câteva contacte cu ”Compagnons de l`Union Compagnonnique” din Brussels şi Paris.

Cărţile mele preferate, pe care le consider fundaţia formării mele, erau volumele cuprinse în ”Biblioteca Hermetică” - colecţie de tratate alchimice îngrijite de Rene Alleau, precum şi toate cărţile lui Rene Guenon, Titus Bruckhardt şi Mircea Eliade. Dar am manifestat interes, la fel ca majoritatea Fraţilor, pentru lucrările lui Jules Boucher, Marius Lepage, Daniel Beresniak şi Oswald Wirth.

Din perspectiva mea există o lacună imensă în literatura masonică. Încerc să explic afirmaţia mea în câteva cuvinte făcând o comparaţie cu teologia. Mulţi istorici au încercat să explice istoria Franc-masoneriei. Au adunat la un loc informaţii găsite în Vechile Îndatoriri, în cronologiile Lojilor şi a Obedienţelor, în biografii masonice, etc. Există şi Loji de cercetare peste tot în lume care publică materiale foarte interesante. Loja ”Quatuor Coronati” nr.2076 este un exemplu foarte bun pentru acest tip de Ateliere. Sunt suficiente astfel de exemple şi în Franţa iar Roger Dachez, doctor în medicină şi istorie, este un istoric reprezentativ pentru Ordinul nostru. Oricum, aş fi foarte mulţumit dacă s-ar naşte o cercetare masonică bazată pe

aplicarea metodei numită ”metoda critic istorică”, folosită în teologia creştină. În locul Bibliei însă, metoda să fie aplicată ritualurilor masonice, cu aceleaşi reguli. O astfel de abordare ar aduce o mulţime de învăţături despre însăşi substanţa Franc-masoneriei şi ne-ar scuti de o mulţime de aberaţii scrise de diverşi autodidacţi care afirmă sus şi tare teorii inacceptabile.

Ca şi Calfă am descoperit ceea ce va urma a fi cel mai important lucru din viaţa mea masonică: Lojile aparţinând Obedienţelor liberale. Am început să le vizitez. Participam săptămânal la Ţinutele Lojilor Marelui Orient al Elveţiei, ale Marii Loji Feminine, ale Ritului Memphis-Misraim, şi ale Dreptului Uman. Toate aceste structuri masonice erau considerate iregulare de către Fraţii de la Alpina. Era interzisă vizitarea lor şi nu puteam accepta o astfel de intimidare din partea Alpina, tocmai pentru că este opusul libertăţii de conştiinţă pe care îl proclamă Franc-masonii, indiferent de Obedienţa căreia îi aparţine Loja lor. Am descris aceste aspecte şi nu vreau să revin.

Intenţia de a mă alătura unei obedienţe adogmatice (sau liberale) a început să se manifeste încă din perioada când eram Calfă. Un Mason, din punctul meu de vedere, trebuie să fie onest intelectual,

gândurile sale trebuie să fie coerente şi consecvente, la fel ca şi acţiunile ce rezultă din ele. Dacă recunoşti un Frate sau o Soră într-un cerc privat, ar trebui să recunoşti şi validitatea Lojii şi a Obedienţei din care face parte. Asta mi se pare foarte clar! Cum este justificabil ca o lojă cu legături londoneze să radieze un membru care vizitează o Lojă liberală? Şi asta se întâmplă. Sau cel puţin va simţi povara unei ameninţări serioase asupra lui. Cine poate să te pedepsească pentru că ai participat la un concert sau o conferinţă? Dacă Obedienţele ”regulare” le consideră pe cele liberale ca fiind profane, atunci nu ar trebui să aibă nici o problemă cu vizitarea Lojilor liberale pentru că ar fi similar unei slujbe religioase, unei întâlniri politice sau a unui club, şi de ce ar avea ceva împotriva acestora?

Când aveam 26 sau 27 de ani (şi de atunci nu mi-am schimbat opinia) am decis să mă dezic de inepţia ”autoproclamatei” regularităţi masonice şi să plec cu prima ocazie. Am găsit această oportunitate în 1983 şi mi-am înaintat demisia către Alpina.

M:.B:. *Că ai adus vorba mai devreme, vreau să întreb care este legătura gradului de Calfă sau*

Companion cu organizaţia Companionilor Turului Franţei?

J:.H:. În Franc-masoneria liberală, Companionii Turului Franţei pot participa la Ţinutele masonice şi vice-versa. Şi este perfect normal din punctul meu de vedere. Ambele Ordine iniţiatice sunt similare. ”Companion Finit” este echivalentul gradul de Maestru Mason în Franc-masonerie. ”Cayenne” sau ”Bauhütte” este pentru ei ceea ce este Loja pentru masonerie. Unele Loji masonice au adăugat gradului 2 anumite referinţe legate de Companionii Turului Franţei, ceea ce este inutil dacă mă întrebi pe mine.

Obiceiul de a cere Calfei să viziteze un număr specific de Loji înainte de a-i permite accesul la o mărire de grad este din nou un aspect relativ nou introdus în Ordin, preluat direct de la Companionii Turului Franţei. De ce nu? Aşa cum am mai spus-o şi am să o repet, unicul mod de a dobândi cunoştinţe masonice este de a studia Riturile şi ritualurile, iar cea mai uşoară metodă pentru asta este să vizitezi cât mai multe Loji care lucrează în Rituri şi după ritualuri diferite.

Să revin la influenţa Companionajului în ritualurile şi uzanţele Lojilor masonice, vreau să atrag atenţia că importurile în Franc-masonerie nu sunt o chestiune

nouă: majoritatea simbolurilor celor mai multe Rituri masonice sunt împrumutate din alchimie, Kabbalah, rozacrucianism, etc. Doar riturile anglo-saxone (Emulation, Logic, Bristol, Oxoniensis, etc.) sunt ”pure” faţă de orice ”contribuţii” externe. Unii pot considera acest lucru benefic, alţii un foarte mare dezavantaj. Eu personal nu am o opinie clară legată de acest subiect.

În contextul creştinismului, este oare veneraţia protestantă, datorită simplităţii, de o valoare mai puţin importantă sau mai ineficientă decât liturghia romano-catolică sau ortodoxă? Eu compar aceste lucruri cu mobila: poţi prefera un pat în stil Empire sau un model de la Ikea, funcţiunea patului este aceeaşi, şi rămâne aceeaşi în ambele variante.

M:.B:. *Practic vorbind, ce este acest al doilea grad, numit Calfă sau Companion, şi ce aduce el nou unui Ucenic?*

J:.H:. De îndată ce ai petrecut un an la gradul de Ucenic în Alpina, primeşti şansa de a trece la următorul grad. Eşti invitat să trasezi o Planşă de Arhitectură, să o prezinţi în faţa Lojii, să răspunzi întrebărilor membrilor Lojii şi să fii chestionat din Catehismul primul grad, pe care trebuie să îl ştii pe din afară. Era necesar să cunoşti

regulamentul Lojii, istoria ei, dar şi regulamentul, constituţia şi istoria Marii Loji Alpina.

Primul beneficiu al acestui grad a constat în faptul că puteam vizita alte Loji, şi aşa cum am mai spus, inclusiv pe cele aparţinând Masoneriei liberale. Mergând peste tot am cunoscut repede problemele de relaţionare între organizaţiile masonice.

Cât despre ce a însemnat pentru mine personal gradul de Calfă, pot să spun că nu foarte multe. A fost un ritual foarte scurt comparativ cu cel al primului grad. Constatăm că, în Elveţia cel puţin dar cred că peste tot e la fel, la gradul doi decid cei mai mulţi dintre Francmasoni să plece din Ordin.

Loja noastră, Victor îşi aduce şi el aminte, folosea un ritual format din aspecte ale diferitelor rituri, era ca un amestec. Aveam călătoriile în templu, dar fără uneltele Calfei. Desigur nu lipseau nici Steaua Înflăcărată şi Litera G şi nici instrucţia gradului, dar asta este tot ce îmi amintesc legat de ritualul gradului doi.

Eu am perceput acest grad ca fiind ceva prin care eşti obligat să treci ca să ajungi la gradul al treilea, Maestru Mason. Consider gradul de Calfă ca fiind o articulaţie necesară a primului grad, pentru a putea avea acces la gradul al treilea.

M:.B:. *Şi atunci, dragul meu Frate, cum ai defini gradul de Calfă? Ce este el de fapt?*

J:.H:. Eu cred că este absurd să crezi că poţi parcurge gradele Masoneriei Albastre fără să fi trecut prin gradul de Calfă. Este firul normal şi logic al lucrurilor.

Am găsit ”Calfa” ca fiind, până la urmă, o asemenea dezvoltare a naturii umane care stabileşte locul omului în univers, în cosmos. În acest sens, cifra 5 este unicul şi cel mai important simbol întâlnit la gradul 2. Desigur că şi litera G este importantă, dar ea nu este un simbol specific gradului de Calfă. Întâlnim în riturile masoneriei anglo-saxone litera G încă de la primul grad, inscripţionată în mijlocul Pavajului Mozaicat.

Legat de litera G, chiar dacă a primit diverse interpretări în masoneria continentală - de multe ori ciudate -, din perspectiva masoneriei britanice G este un simbol pentru ”God”, pentru Dumnezeu şi este cât se poate de evident acest lucru, analizând Constituţiile lui James Anderson. În gradul al doilea, explicaţia literei G este ”geometria” pentru că în masoneria engleză un alt nume pentru Marele Arhitect al Universului este Mare Geometru al Universului.

Între timp am văzut multe variante ale ritualului gradului de Calfă, inclusiv introducerea Ritului Francez Modern, cu referinţe clare la o altă societate iniţiatică şi anume Companionii Turului Franţei. M-am bucurat şi am fost foarte încântat când am descoperit acest aspect dar m-am răzgândit, şi acum cred că e un non-sens. Părerea mea este că această societate a Companionilor Turului Franţei nu este un ordin iniţiatic aflat la baza Ordinului Franc-masonic ci tocmai invers. Desigur şi Companionajul are elementele specifice lui, dar nu cred că ele trebuie amestecate în ritualul masonic.

M:.B:. *Ai spus mai devreme că vizitai diverse Loji. Era aceasta una din obligaţiile Calfei pentru a trece mai departe sau era o dorinţă personală?*

J:.H:. Chiar deloc. La vremea respectivă nu era o condiţie, nici măcar o sugestie pentru a primi sporul de salariu la următorul grad. Pe lângă asta eram foarte puţini cei care vizitam alte Loji. Între timp observ că este o obligaţie pentru Calfe să meargă în vizită la alte Loji, probabil având legătura cu simbolismul orizontalităţii, dar fiind până la urmă o influenţă a Companionilor Turului Franţei, care au obligaţia de a vizita diversele Ateliere ale Ordinului pentru a-şi finaliza devenirea.

Aceasta este o inovaţie apărută cel mai probabil prin anii '80. Nu a fost niciodată o obligaţie şi a fost dorinţa mea personală de a merge şi de a vizita alte Loji, de a cunoaşte mai multe despre Masonerie şi despre problemele pe care le descoperisem recent. Doream să descopăr alte rituri şi alte ritualuri şi să observ Lucrarea altor Ateliere.

M:.B:. *Îţi aminteşti o întâmplare deosebită din acea perioadă? S-a întâmplat ceva remarcabil?*

J:.H:. Fosta mea soţie era membră a unei Loji a Marii Loji Feminine, care a fost constituită la începutul anilor 70 după modelul Marii Loji Feminine Franceze. Aşa că am vizitat loji feminine ale Marelui Orient al Elveţiei, cu precădere în Lausanne şi Geneva. Am descoperit că Surorile folosea Ritul Scoţian Antic şi Acceptat, cel autentic, nu un amestec precum era al nostru. Iar curios este că lojile masculine ale obedienţelor liberale foloseau Ritul Francez dar şi Ritul Ruchon, o variantă prescurtată a R:.S:.A:.A:.. Am vizitat atunci şi unica lojă din Lausanne, la acea vreme, care lucra în Ritul de Memphis-Misraim şi care se numea ”Les Frères Inconnus de Memphis”, fondată în 1962.

M:.B:. *Am ajuns în cele din urmă şi la sublimul grad al măiestriei. Ce ne poţi împărtăşi din experienţa elevării la gradul de Maestru Mason?*

J:.H:. Evenimentul a avut loc la un an după sporul de salariu la gradul de Calfă, aşa cum era obiceiul. Dar ceremonialul nu m-a surprins de loc, din simplul motiv că citisem deja foarte multe cărţi înainte de a fi elevat.

Ceea ce este totuşi surprinzător este faptul că ritualul gradului trei, Maestru Mason, este din vechime acelaşi în toate riturile şi ritualurile, chiar dacă a suferit mici modificări de formă. Acest lucru este extrem de important, în viziunea mea, pentru că denotă faptul că încă de la început, Fonii aveau ceva comun, o legătură, gradul trei.

Atunci, în 1975, am înţeles gradul de Maestru ca fiind un simbol al transmiterii scopului iniţiatic al Franc-masoneriei de a lungul generaţiilor. Resurecţia, Elevația sau Asceză, oricum am numi-o, semnifică, din punctul meu de vedere, faptul că urmaşii tăi vor urma exact ceea ce tu ai simţit prin experienţa Franc-masoneriei. O văd ca pe o garanţie, oarecum, a eternităţii masoneriei.

Asta era în 1975, dar de atunci gândurile mele s-au schimbat mult şi în mulţi ani. Şi pentru că m-ai întrebat ce am trăit în acea zi, cam asta a fost. Îmi

amintesc că imediat după elevaţie am fost delegat să mă ocup de instrucţia Ucenicilor şi a Calfelor în Loja ”Progresul”, astfel încât o dată pe lună adunam toate Calfele şi toţi Ucenicii pentru a le face instrucţia. Ce era însă foarte nepotrivit, şi atunci şi acum, era că Ucenicii şi Calfele primeau împreună instrucţia generală în simbolismul masonic. Conceptul era de la început stupid, pentru că după cum ştii, Primul şi Secundul Supraveghetor se ocupă de instrucţia fiecărei ”grupe” de Lucrători de pe Coloana lui. Dar aşa era la Alpina atunci.

Am constatat atunci că cei mai mulţi nu erau interesaţi de aceste subiecte şi nici măcar nu avea intenţia de a citi şi a se documenta pe o temă de simbolism. Totul era redus la minim, şi ce se făcea se făcea din obligaţie.

Aveam atunci Ţinute săptămânal, iar pentru că nu aveam ce discuta la fiecare întâlnire organizam vizite oficiale. Acestea erau vizite la Loji din acelaşi canton, care avea fie iniţieri fie sporuri de salariu, şi lumea venea la aceste evenimente din obligaţie.

Îmi amintesc vizita la o Ţinută a Lojii din Iverdon. Era iniţierea unui profan de culoare, foarte masiv, purtând numele Boniface. În Loja respectivă fiecare

Frate avea locul lui bine stabilit şi cu numele gravat în spătarul scaunului. Atunci nu se practica proba bandoului. În locul ei era o discuţie cu profanul şi colegiul de ofiţeri în biblioteca Lojii, după care urma votul cu bile albe şi negre. Înainte de iniţiere Boniface trebuie să mai răspundă la două întrebări, în Ţinută. El stătea între Coloane pe un butuc de lemn pe care loja din Iverdon îl folosea pe post de scaun. La un moment dat a scos un strigăt, dar nimeni nu a luat în seamă şi a fost întrebat care sunt motivele pentru care doreşte să fie primit şi dacă soţia lui ştie unde a venit. După ceremonie cineva l-a întrebat care a fost motivul pentru care a strigat la început, iar Boniface a răspuns că a simţit că ceva îl împunge în fese. Într-adevăr era un cui, pentru că butucul era folosit şi la bricolaj! Maestrul Venerabil îi spune atunci că totul face parte din ritual, probabil jenat şi încercând să acopere cumva scăparea…

***M:.B:.** Ce reprezintă pentru tine acest ultim grad al Masoneriei Albastre, gradul de Maestru, acum, după atâţia ani?*

J:.H:. Părerea mea foarte personală este că apariţia celui de al treilea grad al Franc-masoneriei a avut două cauze, sau elemente constitutive. Prima este

funcţia Maestrului, rolul purtat de Maestru în acele vremuri ale corporaţiilor. El conducea Lucrările, exista un singur Maestru al unei Loji, era precum şeful unui şantier. Al doilea lucru este subiectul gradului. Nu ştiu cine, când şi unde a scris textul gradului trei. Chiar dacă anumite surse îl declară ca fiind o creaţie a lui Elias Ashmole, concret nu s-a găsit nimic în afară de speculaţii. Oricum nu este acesta cel mai important lucru legat de gradul de Maestru. Cel mai important este esenţa acestui grad.

Aşa cum văd eu lucrurile, Masoneria la începuturile ei, a fost fără îndoială legată de la A la Z de creştinism. Nu există nici o urmă de îndoială dacă citim vechile documente ale Frăţiei. Creatorii Masoneriei din secolul 18, aşa cum o cunoaştem noi, au fost preoţi şi pastori presbitarieni, anglicani, etc., şi toţi membri erau creştini. Majoritatea erau deci protestanţi, având în vedere situaţia Angliei din acea perioadă.

Cred, şi acesta este strict punctul meu de vedere, că acest grad trei a apărut ca o cale universală, un mod de a face acceptat şi printre ne-creştini, principiul de bază al creştinismului şi anume Învierea. Hiram, un personaj minuscul în Biblie, care nu era decât un ”meşter lucrător în aramă” (3 Regii 7:15), devine în

Fonerie un Arhitect, şef al şantierului; arhitect în imaginea Marelui Arhitect al Lumilor, ceea ce este foarte important.

Deci Hiram Arhitectul este imaginea Marelui Arhitect al Universului, aşa cum Iisus este încarnarea lui Dumnezeu şi de aici folosirea primului capitol din Evanghelia după Ioan. În tradiţia masonică Hiram este trădat precum Iisus în tradiţia creştină; Iisus este fixat cu piroane pe cruce; ceea ce înseamnă că el devine al cincilea element (în alchimie crucea este simbolul Luminii pentru că dacă privim într-un anumit fel flacăra de la lumânare aceasta se transformă în cruce). Hiram este lovit de trei ori, aluzie la cele trei bătăi în poartă; şi Hiram precum Iisus sunt ucişi după care are loc ; Hiram este îngropat şi este găsit la umbra unei ramuri de acacia, care este lemnul din care a fost confecţionată Chivotul Legământului.

Influenţele iudaice sunt vizibile, şi cu siguranţă explicaţia acestei legende trebuie căutată în Talmud. Este posibil ca cei care au introdus aceste elemente în Franc-masonerie să fi fost nişte rabini cabalişti.

M:.B:. *De altfel Albert Pike foloseşte numele Kuer-Um în locul numelui comun Hiram, poate pentru a indica*

subtil originea şi locul de provenienţă a legendei gradului trei.

J:.H:. Acestea nu schimbă cu nimic originile. Iisus a fost evreu şi creştinismul era o sectă a iudaismului. Să pretinzi că este creştin şi nu este iudaic este o aberaţie pentru că însuşi creştinismul este o manifestare a iudaismului. Deci, din punctul meu de vedere Hiram este o imagine a lui Iisus şi asta dă masoneriei britanice coloratura religioasă pe care o are.

Evident este faptul că în decursul timpului lucrurile s-au schimbat în acord cu locul şi nevoile culturilor şi civilizaţiilor respective. Aşa că nu trebuie să ne mire dacă această legendă este strâns legată de cosmogonie şi de triburile iudaice. Aspectul numelui pierdut are din nou legătură cu tradiţia iudaică. Numele pierdut fiind cel al lui Dumnezeu, impronunţabil, tetragrama, care a dispărut pentru că Dumnezeu a dispărut prin moartea lui Iisus iar acest nume trebuie înlocuit. În gradul 18 cuvântul înlocuit este INRI, făcând aluzie la Iisus, indiferent de alte explicaţii care se dau. Motivul apariţiei acestor explicaţii este faptul că fiind mult prea evident creştin acest simbol, el trebuia făcut accesibil şi altor culturi. Aşa au apărut variaţii ale interpretărilor Noului Cuvânt precum Igne Natura

Rectificando Integra, care provine din alchimie, şi nu reprezintă un pericol la adresa diverselor culturi.

Pentru că am ajuns aici trebuie să facem legătura dintre gradele albastre şi cele înalte, în special gradul 18. Eu văd gradul 18 ca fiind o dezvoltare a gradului trei. Nu am să intru în detalii cu privire la locul celorlalte grade şi la conţinutul acestora, dar admit evident că gradul 18 este acceptarea a ceea ce putem numi scurt, Noul Testament. După cum ştii el a fost scris între anii 60 - 70 după Hristos. Iar aici este, după mine, semnificaţia gradului 18.

Să revenim însă la gradul de Maestru Mason, nu ar deranja pe nimeni, indiferent de religie, să vadă pe Maestrul Templului, adică pe şeful Cioplitorilor de Piatră-Moale (Freestone Masons) ucis şi care pe urmă este elevat, indiferent de sensul pe care fiecare îl atribuie acestui termen. În limba greacă termenul elevaţie este sinonim cu resurecţie. Acest proces nu este însă unul nou deoarece evreii erau de mult familiarizaţi cu acesta, datorită lui Elijah, Ilie, şi mai întâlnim şi alte exemple. Prin urmare nimeni nu era deranjat de fenomenul elevaţiei lui Hiram: era un Maestru care a fost ucis şi a fost pe urmă elevat.

Să ne amintim că cele 5 puncte în acest grad fac legătura cu numărul 5, întâlnit în gradul anterior. Iisus a devenit carne, adică om, iar 5 este numărul omului strâns legat de Steaua Înflăcărată.

Numărul şapte pe care îl întâlnim în acest ultim grad, după numărul cinci, reprezintă, şi asta este important din perspectiva mea, atingerea punctului final. De ce? Pentru că Şapte este, din punct de vedere biblic, numărul care marchează finalitatea, împlinirea.

Dacă spre exemplu luăm cele două triunghiuri, simboluri alchimice ale focului şi apei, împreunate dau simbolurile pământului şi aerului, datorită liniilor orizontale. Se formează astfel steaua cu şase colţuri, dar care nu este completă. Ea nu este dinamică pentru că lipseşte axul, adică punctul central, care este al şaptelea punct. La gradul patru întâlnim din nou această idee sub forma unei alegorii, şi anume cei şase care caută pe al şaptelea. De asemenea regăsim şi cele şapte zile ale Creaţiei, şase plus ultima zi, a şaptea. Punând steaua într-un cerc vom vedea că nu se întâmplă nimic, totul fiind static, fără un centru. Dar îndată ce adăugăm acel punct central, axul, Axis Mundi dacă vrei, vom observa că începe să se mişte iar teologii numesc acest fenomen dinamismul lui Dumnezeu sau progresul, procesul de

manifestare. Astfel pentru a manifesta dinamismul respectiv ai nevoie de un punct central, care este al şaptelea punct, ceea ce înseamnă că ne aflăm în centru, unde viteza este 0, la fel ca şi spaţiul. Punctul de care vorbeam este în acest sens transpus în Templu prin Camera de Mijloc, întâlnirea tuturor Maeştrilor unei Loji. Fiecare din ei este imaginea lui Hiram datorită ritualului prin care au trecut. Lucrurile par simple dar nu pot fi date sub forma unei proclamaţii deoarece vei fi considerat ca fiind creştin sau evreu şi că interpretezi simbolurile după nevoile tale, anulând astfel universalitatea Ordinului. Şi de ce este universal Ordinul nostru? Tocmai pentru că aceste simboluri şi idei le vei găsi în toate civilizaţiile pământului, trecute şi prezente.

M:.B:. *Ingeniozitatea acestor simboluri este însăşi universalitatea lor. Nu pentru că în ele vede fiecare un personaj religios familiar, ci pentru că în profunzimea lui, actul de resurecţie este universal, accesibil tuturor oamenilor, indiferent de loc, timp sau cultură.*

Să încercăm să rezumăm puţin cele de mai sus te întreb: de ce se numeşte ceremonia la gradul de Maestru mason, elevaţie?

J:.H:. Denumirea provine de la faptul că acţiunea ritualică de elevare este legată de verticalitate, iar corpul fără viaţă de orizontalitate şi astfel se realizează trecerea de la două stări diferite, de la orizontală la verticală, de la moarte la viaţă, de la Nivelă la Perpendiculară până la urmă. Asta înseamnă că iniţial eşti legat de pământ în pământ, dacă vrei să îi spui aşa, iar când eşti elevat legătura ta este între pământ şi cer, din pământ în cer, dacă vrei.

În contextul cunoaşterii din perioada respectivă bolta cerului, necunoscând descoperirile astronomice de acum, era Cerul, Raiul, etc. Totdeauna trebuie să pui totul în contextul perioadei în care apare, în care a fost scris de oameni inspiraţi, dar totuşi oameni.

Prin urmare elevaţia este de fapt călătoria omului către Dumnezeu, indiferent de nume sau formă, o călătorie ”în sus”. Urmărim în episodul cu Eliah şi Elijah care când urcă în cer (Rai), îi transferă cojocul, haina, celui din urmă (ucenicul său) (4 Regii 2), adică o transmisie de la Maestru la Discipol, după care urcă în Împărăţia lui Dumnezeu. Cerul a fost întotdeauna regatul divinităţii, în toate culturile.

”Împărăţia lui Dumnezeu este în noi” (Luca 17:21), pentru că noi ne înălţăm către el iar conform

principiilor lui Hermes, ceea ce este jos este precum ceea ce este sus şi invers. Avem şi cuvântul pierdut, care este de fapt în noi şi printre noi. Deci totul începe cu noi dar se termină sau este legat de Creatorul universului.

Termenul elevaţie, sau esenţa termenului, este legată strict de cele de mai sus. În cazul lui Iisus românii fosesesc termenul Înălţare iar francezii Asceză, în cazul Fecioarei Maria francezii folosesc Assomption, dar în limba română avem Adormirea Maicii Domnului. Cei doi termeni sunt însă identici în esenţa lor şi semnifică mereu o anume elevaţie.

***M:.B:.** Odată elevat la gradul de Maestru Mason ai voie să ocupi diversele funcţii în cadrul Lojii. Ce funcţii ai ocupat în colegiul de ofiţeri şi ce au însemnat ele pentru tine?*

J:.H:. Simplu: toate. Prima funcţie, aşa cum am spus deja, a fost cea a Instructorului. Am fost Maestru venerabil, Secretar, Acoperitor, am trecut prin toate. Ba nu! O funcţie mi-a scăpat şi cred că a fost un lucru pozitiv pentru Franc-masonerie. Nu am fost niciodată Trezorier şi nu voi fi, pentru că nu ştiu să număr. Ştiu doar să silabisesc, dar nu ştiu să număr…

M:.B:. *Cu care din aceste funcţii ai rezonat cel mai bine? Care ţi s-a potrivit cel mai bine?*

J:.H:. Acoperitorul, şi am să explic de ce în câteva cuvinte. Oficiul Maestrului Venerabil este cel mai important evident, datorită obligaţiilor pe care le ai faţă de Lojă şi responsabilitatea asupra Lojii. Aşa cum ştii şi tu foarte bine, ca Maestru Venerabil eşti responsabil de buna funcţionare a Lojii, trebuie să aplanezi conflictele, să organizezi Lucrările şi activităţile Lojii, trebuie să menţii legăturile cu Obedienţa şi cu celelalte Loji, etc. etc. Ai o mulţime de lucruri de gestionat şi de rezolvat şi este deci o funcţie foarte importantă, chiar cea mai importantă în Lojă, din punct de vedere al ”fişei postului”.

În anumite rituri şi Loji, aşa cum a fost cazul în Loja Rene Guenon din care am făcut parte, după ce îţi încheiai mandatul de Maestru Venerabil deveneai Acoperitor. Mie mi s-a părut foarte semnificativ acest post, aparent fără importanţă pentru că te întorceai la Poarta Templului. Poţi să reconsideri tot parcursul tău masonic, prin demnităţile Loji, dar ajungi din nou la Poartă şi devii din nou oarecum ”mai puţin”. Nu spun că Acoperitorul este o funcţie inferioară, nu despre asta este vorba, ci despre locul său în Lojă, în vest, aproape

de Poartă. Iar acel loc ar trebui să îţi permită să redescoperi umilitatea. Nu mai eşti în lumina Orientului, nu mai eşti şeful Lojii, eşti un simplu ”servitor” al Lojii care ţine profanii departe de Lucrările Atelierului.

Eu cred că oficiul Acoperitorului este foarte important pentru că te învaţă condiţia de bază a oricărui ordin iniţiatic, umilitatea. Şi ne întoarcem la Iisus şi la gradul 18… Cine te-a primit? … Cel mai umil. … De ce cel mai umil? … Pentru că era cel mai iluminat.

Mulţi Masoni recită aceste pasaje din ritual dar nu totdeauna sunt sensibili la înţelesul şi importanţa lor. Spre exemplu în sufism umilitatea este regula de bază prin excelenţă. Ce anume cerem noi primul lucru profanilor care vin la iniţiere? Pune în această cutie ”metalele” tale, tot ce ai de preţ la tine. Iar pe urmă el este introdus printr-o poartă joasă şi îngustă. Indiferent de cât de lung sau scurt este ritualul, aceste elemente nu pot să lipsească. Poţi să eviţi, precum britanicii, probele prin elemente la primul grad, poţi evita cupa amărăciunilor, poţi evita lanţul de unire, poţi evita o mulţime de lucruri şi totuşi să fii încadrat în parametrii Franc-masoneriei. Dar dacă eviţi depunerea metalelor şi pasajul prin acea poartă îngustă atunci cu siguranţă nu te mai încadrezi în parametrii Ordinului Franc-masonic.

M:.B:. *Sunt de acord cu importanţa acestei funcţii mai ales la un nivel personal al fiecăruia. Intri în Franc-masonerie şi ai un parcurs prin funcţii după care ajungi la apogeul Lumii, în Scaunul Regelui Solomon. La final de mandat te reîntorci şi aici sunt perfect de acord cu lojile britanice. Distincţia de Maestru Venerabil din Trecut este dublată de funcția Acoperitorului. Eu văd acest proces ca o exorcizare dacă vrei. Cât timp ai fost şeful Lojii, te-ai bucurat de autoritatea deplină şi de atenţie permanentă, acum ajungi din nou la Poarta Templului şi trebuie să te simţi bine în acest loc. Dacă nu o faci natural instantaneu, perioada cât ocupi acest oficiu te va ajuta să reduci la tăcere ego-ul care strigă după lucruri mai puţin iniţiatice într-un ordin iniţiatic. Dacă te-ai îmbolnăvit cu ceva,aici este carantina în care te vei vindeca.*

J:.H:. Da, uciderea Ego-ului este un lucru evident la primul grad, dar acest gest trebuie să fie unul permanent în toată viaţa ta masonică. Aşa ar trebui. Şi aici am o problemă care mă deranjează în Franc-masonerie. După ceremoniile rituale, în majoritatea Lojilor, Ospitalierul vine cu trunchiul văduvei şi adună cărămizile. Ceea ce este bine pentru că fiecare manifestă principiul de caritate promovat de Ordin. La

fel se întâmplă şi la biserică şi sunt foarte multe lucruri împrumutate de acolo. Dar eu cred că ar fi mai normal să se adune trunchiul în afara Templului după ceremonie pentru că în Templu trebuie să uiţi de metale indiferent că eşti Ucenic, Calfă, Maestru sau Maestru Venerabil.

M:.B:. *Aşa este. Şi noi am impus această regulă la Loja noastră, de a aduna Trunchiul Văduvei în afara templului, după Ţinută. Pe lângă explicaţia că nu este tocmai spiritual corect să pui mâna pe metale după care să formezi lanţul de unire fraternă am dat şi explicaţia ta, şi anume că în templu nu avem metale. Scurt. Şi am observat câţiva Fraţi şi Surori, că înainte de a pune paramentele şi de a intra în Templu îşi lasă în sala paşilor pierduţi portmoneul, ceasul, telefoanele, brichete şi ce mai au la ei.*

J:.H:. Este foarte bine aşa. Mai consider un aspect foarte important. Şi anume, indiferent de gradul la care se lucrează, să se lucreze cursiv şi corect. Am văzut foarte multe aberaţii în vizitele mele, lumea suflând în lumânări, făcând glume în ţinută, ofiţeri care nu ştiau ce aveau de făcut, oameni care întrebau şoptind-urlând ”la ce pagină suntem?” etc. Aici văd un aspect pozitiv al

masoneriei britanice, faptul că Fraţii sunt obligaţi să cunoască ritualul pe de rost. Repetând una într-una şi memorând ritualul ei absorb într-un final ritualul şi acesta decurge de la sine natural. Este o metodă de cunoaştere care mie îmi place. Eu o numesc mereu îmbibație. Când un ritual este bine făcut atunci pleci din templu mulţumit şi satisfăcut, când însă nu este aşa ai un gust amar după ritual, şi efectul lui nu că numai ca poate fi nul, ci poate fi chiar negativ.

M:.B:. *Mai este un aspect extrem de important ştiind ritualul pe din afară. Odată ce l-ai memorat îl ai mereu cu tine şi în tine. La Ţinută nu ai un contact tangenţial cu el, citind de undeva, ci îl exteriorizezi din tine. Dacă pot folosi acest termen, îl evoci. Şi astfel îl trăieşti cu toată fiinţa ta, mental şi emoţional.*

J:.H:. Exact. Şi mai ai marele avantaj dacă vizitezi o Lojă, chiar şi din altă ţară, care folosesc o limbă total necunoscută ţie, şi ai să înţelegi tot ce se întâmplă. Aşa ai să te simţi cu adevărat un om al lumii, un zidar liber. Universalitatea nu este tot una cu internaţionalismul sau mondialismul. Aici este vorba despre universalitatea esenţei umane, toţi suntem la fel, totul este la fel. Valorile spirituale comune sunt exprimate în termeni,

acţiuni şi cuvinte înţelese oriunde, indiferent de limba utilizată.

M:.B:. *Toată lumea care a auzit de Franc-masonerie a auzit de gradele din Masonerie. Toţi ştiu că sunt 33 de grade, 99 de grade. Noi ştim că masoneria a fost constituită iniţial din trei grade şi azi numim acest sistem Masoneria Albastră. Atunci ce sunt gradele aşa numite ”înalte”, de la trei în sus?*

J:.H:. Dacă aşa numitele ”Grade Înalte” ar fi necesare pentru a atinge scopul iniţiatic al Franc-masoneriei, şi dacă în acest sens primele trei grade nu ar fi fost complete până în secolul XVIII, Masonii ultimelor trei secole ar trebui să îşi pună fireasca întrebare, dacă nivelul lor iniţiatic este astfel mai mare decât al predecesorilor lor operativi. Din punctul meu de vedere, lucrurile sunt clare, dar fiecare este liber să îşi construiască propria convingere, dar nu înainte de a cerceta, trăi şi studia subiectul.

Ce se întâmplă în cadrul ceremoniilor funerare ale unui împărat al Casei de Habsburg, la intrarea sicriului în mănăstirea capucină din Viena? Maestrul de Ceremonii bate de trei ori la uşa mănăstirii cu bastonul său. Călugărul din interior îl întreabă: Cine cere să intre?

Maestrul de Ceremonii răspunde: Sunt eu, (dă numele decedatului) şi proclamă o listă interminabilă de titluri şi funcţii pe care acesta le-a deţinut în timpul vieţii: împărat al…, rege al…, prinţ al… duce de…, etc.

Atunci călugărul răspunde: Nu îl cunoaştem. La care Maestrul de Ceremonii pronunţă din nou numele şi scurtează lista de titluri şi demnităţi. Călugărul răspunde din nou: nu îl cunoaştem. Pentru ultima oară Maestrul de Ceremonii bate de trei ori la poarta mănăstirii şi când este întrebat de călugăr: cine cere să intre, acesta pronunţă numele decedatului dar în loc de titluri spune ”un sărac păcătos care imploră iertare lui Dumnezeu”. Abia atunci uşa se deschide.

Ritualul de mai sus este foarte cunoscut Franc-masonilor, având asemănări evidente cu ritualul gradului 1 şi 18 ale Ritului Scoţian Antic şi Acceptat. Necesitatea ”umilinţei”, condiţie esenţială pentru a fi primit în Împărăţia lui Dumnezeu în ceea ce priveşte ritualul habsburgic este întâlnită şi în ritualurile masonice, ca fiind condiţia esenţială pentru a căuta Lumina (sau Cuvântul Pierdut).

Să fim oneşti, trebuie să admitem că înţelegerea intelectuală a unor lucruri nu înseamnă neapărat şi asimilarea interioară a acestora. Este mult mai uşor să

proclami valori spirituale şi morale înalte, decât să le practici. Cred că este elocventă parabola cu acul şi cămila: „Adevărat zic vouă ca un bogat cu greu va intra în împaratia cerurilor. Si iarăşi zic vouă că mai lesne este să treacă o cămilă prin urechile acului, decât să intre un bogat în Împărăţia lui Dumnezeu”. (Matei 19:23,24).

La fel de elcovent este și episodul când un Sufi a văzut un om îngenuncheat şi cu capul plecat. El se opreşte şi îi spune: ”Vai, om ignorant, umilinţa este în inimă, nu în genunchi.”

Franc-masonul trebuie să vadă Sufismul, neîmpodobit de titluri şi decoruri, şi să se întrebe care este diferenţa între acest sistem şi Masoneria.

Revenind la întrebarea ta, vedem foarte clar în istoria Ordinului că toate disensiunile şi sciziunile sunt efectul relaţiilor dintre gradele albastre şi cele înalte. Ierarhia gradelor înalte este cel mai oribil concept apărut în secolul 18. Să nu uităm că multe grade erau acordate pe considerente profane. Unele grade au fost vândute. Unele au fost acordate sub spadă. Mulţi Masoni au dorit aceste grade înalte cu titluri magnifice şi chiar ridicole doar pentru a se simţi onoraţi, a fi mai presus de cei din jurul lor, mai importanţi decât erau în vieţile lor profane. Toate acestea sunt exact opusul

realităţii unei căi spirituale. Să aparţii gradelor înalte ar putea fi considerată o greşeală din acest punct de vedere, dar... Trebuie să fim oneşti şi să recunoaştem că nu toţi Masonii care acceptă să fie implicaţi în sistemele gradelor înalte aparţin categoriei de oameni trufaşi, cărora le place să primească distincţii şi medalii. Mulţi sunt doar nerăbdători să cunoască mai mult. Şi cine i-ar putea învinovăţi pentru asta? Este perfect natural să îţi doreşti mai mult instructaj şi mai multă cunoaştere. Nu despre asta este vorba aici.

Problema care se pune este următoarea: nu sunt primele trei grade suficient de clare sau complete? Din punctul meu de vedere ele sunt suficient de clare dar unii dintre Masoni manifestă o dorinţă presantă de a explora anumite căi care nu sunt specifice Masoneriei, dar care au fost adoptate de către Franc-masonerie şi decodate în gradele laterale, căi care sunt ancorate în cavalerism, Kabbalah, alchimie, şi aşa mai departe. Este precum un teolog creştin care doreşte să cunoască puţin şi despre celelalte religii.

M:.B:. *Am discutat în capitolul anterior despre sciziuni şi conflicte în Franc-masonerie. Un Frate mă roagă să te întreb, având în vedere "criza" prin care am*

trecut şi noi: ce astfel de ”crize” ai întâlnit în Masonerie şi cum ai abordat aceste probleme?

J:.H:. În primul rând cred că trebuie să facem diferenţa între ”crizele”, aşa cum le numeşti tu, în care suntem implicaţi personal, şi cele despre care doar suntem conştienţi că există, fără a fi implicaţi direct. Situaţiile de care suntem doar conştienţi sunt spre exemplu conflictele dintre Obedienţele unei ţări, sau disputa asupra mixtităţii Franc-masoneriei, sau conflicte între Fraţi şi Surori de care am auzit, etc. Chestiunile acestea fie că apar în anumite publicaţii sau auzim de ele, suntem conştienţi că există.

La un nivel personal cea mai gravă situaţie prin care am trecut a avut loc în 1983. Victor Agapiescu, eu şi alţi Fraţi am decis fondarea Lojii Rene Guenon şi am primit asigurarea Marelui Maestru, Alain Marti (fiul lui Theo Marti, fondatorul LUF – Liga Universală a Franc-masonilor) că în cadrul primului convent, loja noastră va fi recunoscută în cadrul Marii Loji Alpina, în ciuda articolului 26 din statutul nostru, care se referea la faptul că orice Frate iniţiat regular poate participa la Ţinutele Lojii. Termenul Iniţiat regular, desigur, era atribuit tuturor Francmasonilor de la toate Obedienţele, nu doar cele recunoscute de UGLE. Pentru că acest

lucru contravine regulilor de recunoaştere a UGLE, m-am întâlnit cu Alin şi în urma discuţiei i-am zis că nu am încredere în el. La fel ca toţi Fraţii din Alpina, care au ocupat funcţii de conducere, povestea era aceeaşi: că lumea s-a schimbat, şi ne schimbăm şi noi cu ea, şi că schimbările trebuie să vină din interior şi aşa mai departe. Am dat ocazia Marii Loji Alpina să demonstreze acest fapt prin acceptarea noastră. Dacă ea urma să aibă loc bine, dacă nu, iar bine.

Am aşteptat conventul în cauză şi am primit o scrisoare, prin care cu regret ne informau că nu am fost acceptaţi şi că atât ritualurile cât şi statutul şi regulamentul sunt bune, dar trebuie să scoatem articolul 26 din ele pentru a putea fi primiţi. Bineînţeles că nu am acceptat această modificare impusă şi am pornit demersurile de aderare la Marele Orient al Elveţiei. Nu a fost o decepţie, pentru că ne asumasem anumite lucruri şi eram pregătiţi în ceea ce priveşte consecinţele.

Au urmat alte decepţii în ceea ce priveşte parcursul Lojilor Rene Guenon şi Les Frères Inconnus de Memphis, loji din care făceam parte. Prima a venit din partea Loji Les Frères Inconnus de Memphis care a decis să treacă la Marea Lojă Alpina. Am încercat să le

explicăm ce înseamnă acest lucru, dar ei erau deja conştienţi de implicaţii şi căutau doar clienţi printre Fraţi, pentru afacerilor lor. Am plecat împreună cu Victor, ne-am lăsat şorţurile pe jos, la ieşirea de Templu iar alţi Fraţi au plecat şi au fondat Loja Horus-Ra. Următoarea dezamăgire a venit din partea Lojii Rene Guenon care la câţiva ani mai târziu a decis să se alăture şi ea Marii Loji Alpina, în 1992 parcă. Mai stupefiant ca în primul caz a fost motivul Lojii de a adera la Alpina şi anume, din motive politice. Conducerea Lojii a fost preluată de către nişte Fraţi cu orientări politice foarte apropiate de extrema dreapta care din punctul meu de vedere erau opinii de-a dreptul fasciste, şi îmi asum ceea ce spun.

O altă decepţie a constat în sciziunile şi conflictele de pretutindeni, în interiorul Lojilor, al Obedienţelor, inclusiv în Alpina. În anii 70-80, Alpina avea aproape 5000 de membri grupaţi în 40-50 de Loji iar acum au 3000 şi ceva de membri regrupaţi în 100 de Loji. Ceea ce înseamnă că toate aceste loji au provenit în urma sciziunilor şi disputelor dintre membri. Au existat şi conflicte între Obedienţe. Spre exemplu organizaţia franceză a Obedienţelor liberale nu mai există tocmai

datorită acestor conflicte. Şi mai sunt multe alte exemple.

În anii 70-80 şi mai târziu în anii 90, masoneria anglo-saxonă era foarte puternică şi putem observa clar acest lucru dacă studiem Francmasoneria din ramura UGLE în Europa şi Masoneria Americană. Atunci în America erau cam 5 milioane de membri iar acum sunt puţin peste 2 milioane, iar în Anglia acum sunt undeva la 200 de mii. Acest declin este cu siguranţă o criză şi una foarte puternică pentru că la nivel mondial se înregistrează scăderi majore în fiecare an. OK. Noi nu facem parte din ramura aceea, dar asta nu înseamnă că nu ne priveşte, şi suferi când vezi că Ordinul începe să se piardă.

Legat de Franc-masoneria liberală, aici unde eşti primit indiferent de religie, apartenenţă politică, viziuni filozofice, sex, loc de muncă, interpretări ale spiritualităţii, etc. pe care le-ai avea, consider acest fapt o foarte importantă garanţie a continuităţii Lucrării masonice. Altfel am avea un foarte mare duşman cu multe capete. Unul ar fi lupta pentru putere, altul ar fi interesele de afaceri, un al treilea ar fi motivele politice, şi un alt pericol pe care nu îl menţionăm prea des, dar el există, este pericolul club-ismului. Cea mai bună

protecţie împotriva acestui duşman este apartenenţa noastră la o Obedienţă membră a CLIPSAS.

***M:.B:.** Dar de ce este atât de importantă CLIPSAS?*

J:.H:. Un Franc-mason este recunoscut de Fraţii şi Surorile sale, o Lojă nu poate fi recunoscută decât în cadrul unei Obedienţe, iar să zicem din secolul 20 este şi cazul Obedienţelor care trebuie să aparţină unui al patrulea nivel de recunoaştere, adică un grup internaţional de recunoaştere. Nu putem vorbi de o recunoaştere a UGLE în ceea ce priveşte Franc-masoneria liberală, evident, dar există alte organisme internaţionale dintre care cel mai vechi şi cel mai important rămâne CLIPSAS.

Cel mai important lucru acum pentru un mason nu este să cunoască pe dinafară instrucţia gradelor, pentru că ea este acum accesibilă pe internet şi nu mai poate fi considerat un mod de recunoaştere, dar cel mai eficient mod de recunoaştere este în zilele noastre paşaportul masonic eliberat de o Obedienţă.

***M:.B:.** Când Loja Rene Guenon a plecat la Alpina, cum a afectat asta viaţa te masonică?*

J:.H:. Fiind printre membrii fondatori ai Lojii, plecând de la Alpina şi ştiind ce fel de Masonerie se practică acolo, era inacceptabil pentru mine a mă întoarce la ei, chiar dacă aş fi fost primit oricând. E ca şi când fugi de un dictator politic şi vine cineva din afară şi face apologia acestuia în faţa ta. După ce am analizat situaţia am considerat că trebuie să mă distanţez faţă de orice are legătură cu subiectul, şi aşa am făcut. Pe urmă am decis afilierea la o Lojă care să corespundă căutărilor mele şi, având funcţii şi demnităţi de-a lungul vieţii masonice, cred că cel mai bine este să fii simplu membru, Maestru Mason, al unei Loji. Aceste lucruri administrativ-organizatorice trebuie lăsate oamenilor tineri, membri ai Ordinului, iar noi cei mai în vârstă să stăm cât se poate de tăcuţi pe Coloanele Lojii până când trecem la Orientul Etern.

Pentru noi, Victor, Ion şi cu mine, acesta este scopul nostru. Suntem membri ai Lojii Alexandru Vaida-Voevod la Orientul Cluj-Napoca, nu ne vom lua îndatoririle unei funcţii în Marele Colegiul de Ofiţeri ai Obedienţei, şi trebuie să fim foarte atenţi în ceea ce priveşte atitudinea noastră.

Peste câteva zile vom merge la Lyon la Conventul Ritului Antic şi Primitiv de Memphis-Misraim unde cu

siguranţă vom fi întrebaţi legat de diverse decizii pe care le-am luat. Noi trebuie să fim tăcuţi, să ţinem minte ceea ce se discută şi să venim să prezentăm cele dezbătute în Lojile noastre. Dar atât. Nu ne mai putem implica mai mult. Am dat destul şi acum e momentul să lăsăm pe cei care vin din urmă să îşi manifeste liber intenţiile.

Fac o paralelă cu sportul: schiezi când eşti tânăr, indiferent că faci performanţă sau doar de agrement, dar când ajungi la o vârstă te laşi de schiat şi faci loc pe pârtie celor care acum încep. Trebuie să ne asumăm ceva în acord cu capacitatea noastră fizică, mentală, psihologică şi emoţională.

M:.B:. *Dragul meu Frate, am să te rog acum să discutăm despre cele două curente majore ale Franc-masoneriei: cel tradiţional inspirat de UGLE şi cel liberal.*

J:.H:. Chiar dacă pare complicat, subiectul este relativ simplu. În ceea ce priveşte ramura UGLE, acest tip de masonerie a pierdut în ultimii 30 sau 40 de ani undeva la 60-70% din membri. Curentul Tradiţional, inspirat de UGLE cum zici tu, are nişte Landmark-uri pe care le urmează cu stricteţe. În paralel există Masoneria

Liberală unde aceste Landmark-uri nu valorează foarte mult.

Alegerea este simplă. Ori alegi să respecţi cu stricteţe aceste reguli, borne de hotar, şi ai varianta de a căuta recunoaşterea UGLE sau de a rămâne în cadrul unei Obedienţe nerecunoscute, ori alegi Masoneria Liberală, unde înainte de toate sunt Drepturile Omului şi Libertatea de Conştiinţă a fiecăruia, unde din nou poţi alege să cauţi recunoaşterea unui grup precum CLIPSAS, sau să rămâi în cadrul unei Obedienţe nerecunoscute.

Una dintre diferenţe este Marele Arhitect al Universului. Mulţi consideră acest simbol una din cele mai presante probleme ale Ordinului. Nu este deloc aşa. Niciunde în istoria Franc-masoneriei acest simbol nu a fost eliminat în întregime. Un preot reformat, (Frederic Desmos) din cadrul Marelui Orient al Franţei pe la jumătatea secolului 19 propune, datorită libertăţii sale de gândire, ca fiecare Lojă să fie liberă să lucreze Întru Gloria Marelui Arhitect al Universului sau nu. Aceasta este o problemă a lojilor şi nu a Obedienţei. Sunt destule Loji în cadrul Marelui Orient al Franţei care folosesc simbolul M:.A:.A:.U:. şi multe altele care nu îl folosesc.

Problema nu este aici, acesta este un motiv să spun parşiv care ascunde altceva. Problema sunt femeile în Franc-masonerie, adică caracterul ei mixt. Dacă nu admiţi capacitatea de a fi iniţiat a femeilor atunci consideri Franc-masoneria ca fiind exclusiv masculină şi Surorile nu pot vizita Lojile. Nu ştiu cum să calific o astfel de atitudine. Putem lucra împreună, putem merge la biserică împreună, dar în masonerie e diferit. De ce? Nu ştiu.

Dacă admiţi masoneria feminină sau mixtă atunci trebuie să fii coerent în atitudine. Fie că faci parte dintr-o Lojă mixtă sau mergi doar în vizită la astfel de Loji sau la Loji feminine, este opţiunea ta şi eşti liber sa alegi. Dar fii coerent. În masoneria britanică nu ai voie să participi la astfel de Loji, dar nici la Ţinutele Lojilor nerecunoscute. Mai mult eşti dat afară şi radiat dacă participi la Ţinute comune cu Surorile sau la Ţinute ale lojilor Obedienţelor nerecunoscute. Ai probleme mari şi dacă primeşti vizitele fraţilor sau Surorilor din astfel de Loji.

Nu înţeleg de ce suntem liberi să mergem la concerte şi evenimente sportive, dar am accepta să fim liberi să mergem doar la concerte. Britanicii consideră masoneria nerecunoscută de ei ca fiind profană, astfel e

acelaşi lucru ca şi când masoneria britanică ţi-ar interzice ca membru să participi la orice evenimente profane. Sistemul lor este incoerent şi păgubos, ceea ce a adus probabil la decăderea lor.

M:.B:. *Analizând aspectele discutate mai sus diferenţa între cele două curente este clară. Vreau să te întreb care au fost motivele din punctul tău de vedere strict personal pentru care ai ales în final masoneria liberală?*

J:.H:. Mi-am petrecut mai puţin de un sfert din viaţa masonică în masoneria recunoscută de UGLE, adică din 1973 până în 1983. Acel tip de masonerie nu era deloc pe gustul meu. Nu datorită Riturilor sau a ritualurilor, sunt mai mult sau mai puţin la fel peste tot, dar din cauza ipocriziei şi a lipsei de coerenţă pe care am descoperit-o în aşa zisa masonerie ”regulară”.

Am să explic pe scurt, chiar dacă mă repet, pentru că este important. Ori este Franc-mason ori nu eşti. Dacă masonii ”regulari”, adică cei cu recunoaştere UGLE, consideră restul masonilor ca fiind profani, foarte bine, este decizia lor. Dar dacă te consideră mason în viaţa de zi cu zi, la un nivel personal, dar nu te primesc în vizită la Ţinute şi nu au voie să viziteze Ţinutele tale,

doar pentru că Obedienţa ta nu este recunoscută de către ”Mama Londra”, ceva nu sună bine şi este suspect. Ori eşti Mason ori eşti profan. Abordarea lor suferă de o lipsă acută de coerenţă şi pentru mine aşa ceva este inacceptabil intelectual şi moral. Nu mi se pare în regulă să fi recunoscut ca Frate pe stradă, dar nu şi în Templu.

Cea mai mare problemă a ”regularilor” este nerecunoaşterea Surorilor. Aşa cum am zis ei nu primesc Surori în vizită şi nu admit membrilor vizitarea Lojilor mixte sau feminine. Eu nu pot să accept o astfel de poziţie de negare a calităţii masonice a Lojilor mixte sau feminine.

Dar ce au ei cu Surorile? Două aspecte majore ridică bariere în recunoaşterea lor. Primul este faptul că ei nu recunosc iniţiabilitatea femeilor în tradiţia masonică; o recunosc în meseriile specifice ”femeieşti” cum ar fi ţesătoria, broderia, gătitul, dar nu arhitectura şi zidăria. Aceasta este o invenţie recentă deoarece dacă analizăm documentele istorice ale lojilor operative vom vedea încă din secolul 12 femei care practicau meseria de zidar. Al doilea motiv mai plauzibil este frica Fraţilor de seducţie din partea femeilor şi atunci preferă să rămână între bărbaţi. La fel se întâmplă şi cu unele

Surori care aleg să aparţină unei loji strict feminine, diferenţa majoră este însă că acestea permit vizitele Fraţilor.

La cele de mai sus se adaugă şi colapsul în care se află masoneria de sorginte UGLE. Fiind depăşită ca şi organizare şi ca sistem de valori, generaţiile noi nu sunt tolerante faţă de discriminarea sexuală. Mai mult, aceşti tineri Masoni nu acceptă o supremaţie londoneză asupra masoneriei mondiale. Asta poate explica înjumătăţirea numărului de membri în ultimii 20 de ani a UGLE. Recomand o carte scrisă de Fratele Alain Bauer, Mare Maestru din Trecut a Marelui Orient al Franţei, ”Le crepuscule des Freres”.

Pe lângă cele de mai sus, am întâlnit cazuri în care câtorva din puţinii Fraţi ”regulari” care vizitau şi alte Loji li s-a oprit accesul la gradele înalte datorită vizitelor lor, ca pedeapsă. Ceea ce este absurd din toate punctele de vedere.

Acestea sunt câteva din motivele pentru care, personal, am ales să aparţin Franc-masoneriei liberale. Nu pot să fac parte dintr-o organizaţie iniţiatică care nu este coerentă şi care este ipocrită şi care încalcă însuşi piatra de temelie a Ordinului, Libertatea de Conştiinţă.

M:.B:. *Vreau să adaug câte informaţii referitoare la menţionarea femeilor în lojile operative: prima menţiune a femeilor în Lojile operative apare în 1256 în Norwich unde o femeie pe nume Gunnilda este trecută ca ”mason”; altă referinţă apare la începutul secolului 14 la construcţia Catedralei din Strasbourg, Sabina von Steinbach; inclusiv în Anglia apar menţionate mai multe femei mason, în Manuscrisul Regius 1390-1425 dar şi în registrele din York 1408; altă referinţă clară poate şi mai concludentă apare în 1693 în Manuscrisul York nr.4: ”cel sau cea care urmează a fi primiţi masoni”, etc. Cât despre seducţia în Lojă, dacă ai ajuns mason, şi mai ales Maestru Mason, şi nu eşti în stare să îţi controlezi impulsurile, inclusiv cele sexuale, nu ai înţeles nimic din învăţăturile Ordinului nostru.*

Că tot am atins mai devreme subiectul religiilor, vreau să ne expui din punctul tău de vedere care este relaţia dintre Franc-masonerie şi biserică şi mai mult care este legătura între Franc-masonerie şi credinţă.

J:.H:. Credinţa este ceva foarte personal. Franc-masonul este un bărbat sau o femeie care crede sau nu în Dumnezeu (indiferent ce nume atribuie conceptului de divinitate), care se declară musulman, evreu, ateu, agnostic, creştin, budist, etc. Cine suntem noi să

judecăm particularităţile definiţiei de credinţă în viziunea altcuiva? Masonul trebuie să fie deschis la minte iar comportamentul său în ceea ce priveşte spiritualitatea trebuie să se manifeste în acord cu libertatea absolută de conştiinţă.

În unele Obedienţe, profanul este obligat să fie Creştin, şi mai mult, Creştin Trinitarian, şi uneori este pus să aducă o hârtie de la biserica de care aparţine, cum că a fost botezat în religia în cauză. Dar nu am găsit nici o Obedienţă în care profanul adus la iniţiere să fie obligat să fie ateu. În perspectiva mea acesta este un indicator important al diferenţelor dintre masoneria liberală şi cea dogmatică.

Fraţii care au pus bazele organizării Franc-masoneriei actuale au fost majoritatea presbitarieni precum James Andreson şi anglicani precum John Theophilus Desaguliers. Mulţi preoţi ortodocşi, anglicani şi protestanţi au fost şi sunt masoni.

Majoritatea simbolurilor şi legendelor întâlnite în Franc-masonerie provin din Vechiul şi Noul Testament, în unele grade această influenţă fiind mai evidentă decât în altele, aşa cum este cazul gradului 3 şi 18.

Personal aparţin ramurii unitariene, care este o latură mai liberală a reformismului. Aparţin de Biserica

Reformată a Cantonului Vaud (membră a Federaţiei Elveţiene a Bisericilor Reformate, care este mai diversificată).

Un Franc-mason, conform Constituţiilor lui Andreson din 1723, prin natura sa, ”nu poate fi un stupid sau un libertin nereligios”. Această afirmaţie trebuie pusă în contextul istoric. Şi totuşi Anderson nu a menţionat nimic de ateii inteligenţi. Mai mult, considerând anumite surse istorice ale Ordinului, însuşi Anderson era un libertin alcoolic.

M:.B:. *Dacă am deschis subiectul religiei, să îl deschidem şi pe cel al afacerilor. Care este legătura între Franc-masonerie şi mediul de afaceri, pentru că în mintea multora cele două sunt legate.*

J:.H:. Într-adevăr acesta este una din cele două cele mai populare întrebări despre Franc-masonerie – care este legătura cu afacerile iar a doua care este legătura cu politica.

Răspunsul este simplu, dar poate greu de acceptat pentru unii: nu există nici o legătură între un Ordin Iniţiatic şi afaceri sau politică. Pentru că acest aspect este clar se ridică o nouă întrebare: este Franc-masoneria un Ordin iniţiatic? Şi răspunsul ar fi: da,

atunci când ea este conformă principiilor masonice. De îndată ce observi astfel de legături, ia-ţi tălpăşiţa şi fugi cât mai departe posibil.

Nimic nu interzice unui Frate să fie om de afaceri sau politician, dar asta doar la un nivel personal, individual. Nicio Lojă, nicio Obedienţă nu ar avea voie să se aplece instituţional asupra acestor subiecte. Licio Gelli rămâne un exemplu terifiant pentru derapajele în Franc-masonerie, datorită legăturilor cu ”asociaţia” de crimă organizată Propaganda Due în anii '80. Dacă aşa ceva mai apare trebuie acţionat imediat, şi acei indivizi excluşi din Franc-masonerie, Loja şi Obedienţa din care fac parte.

M:.B:. *Am clarificat mai sus şi următoarea întrebare referitoare la legătura între Franc-masonerie şi politică. Aşa că vreau să te întreb ce crezi, de ce au majoritatea oamenilor o percepţie atât de controversată asupra Franc-masoneriei, şi de ce este Ordinul atât de mult criticat?*

J:.H:. În trecut, ritualurile şi activităţile masonice erau secrete şi prin urmare necunoscute, iar ceea ce este necunoscut ridică suspiciuni. Azi, toate informaţiile pot fi accesate uşor prin Google şi toate ritualurile şi

principiile Ordinului ajung la îndemâna oricui. Chiar şi aşa în unele ţări Masoneria este asimilată unei lumi ascunse. În Franţa şi Belgia, majoritatea oamenilor consideră Franc-masoneria ca fiind cel mai mare duşman al Bisericii Catolice şi a valorilor ei. În Marea Britanie este exact contrariul, Masoneria este percepută ca fiind foarte aproape de politicile conservatoare şi de Biserică. Opinia publică are o imagine asupra Ordinului care este încă bazată pe o mulţime de legende, dar ele diferă de la o ţară la alta.

M:.B:. *Ce oameni remarcabil ai întâlnit în Franc-masonerie şi ce amintiri mai speciale ai legate de ei?*

J:.H:. Dragul meu Frate, aşa cum bine ştii, în Franc-masonerie, la fel ca peste tot, întâlneşti oameni remarcabili şi mai puţin remarcabili. Pentru mine, cei mai remarcabili oameni sunt cei care au învăţat să fie umili. De îndată ce un Mason, el sau ea, aleargă după titluri şi medalii, acel om este descalificat din punctul meu de vedere. Alt lucru deranjant este absenteismul. Franc-masoneria presupune un angajament personal, pe care dacă ai onoare îl respecţi. Absenteismul nu are nici o justificare şi nu îmi cere părerea despre cei care consideră Ordinul nostru un club pentru gentlemen sau

o comunitate de socializare. Aşa cum mi-a spus un Mare Maestru al Marelui Orient al Franţei recent, Franc-masoneria are două picioare: unul ancorat în aspectele iniţiatice iar celălalt în chestiunile societăţii actuale, iar un Franc-mason are nevoie de amândouă.

Aşa cum bine ştii, nu pot să redau în acest interviu o listă cu masonii remarcabili pe care i-am întâlnit în diversele Loji din diversele ţări. Primul motiv este pentru că ei nu ar fi foarte fericiţi dacă le menţionez numele, deoarece toţi au fost şi sunt adevăraţi Fraţi umili şi adevărate Surori caracterizate de o rară modestie. Al doilea motiv este că nimeni nu e perfect şi ce ar părea remarcabil în Franc-masonerie poate să fie foarte neremarcabil în viaţa profană şi invers. Spre exemplu, un bun şi cunoscut scriitor pe teme masonice era cu adevărat remarcabil, extrem de luminat, dar beţiv convins.

Eu am învăţat ceva în toţi aceşti ani, în ceea ce priveşte relaţiile cu Fraţii şi Surorile. Evit sistematic să ştiu aspecte din viaţa personală a Masonilor pe care îi întâlnesc.

M:.B:. *Dragul meu Frate, cum ai perceput Franc-masoneria din România în raport cu cea din Elveţia şi celelalte ţări europene?*

J:.H:. Am găsit o Franc-masonerie tânără, şi era normal să fie aşa dacă luăm în calcul perioada cât Ordinul a fost interzis pe teritoriul ţării.

După un sfert de secol, Masoneria arată în România la fel ca şi în celelalte ţări din Europa, o parte legată de UGLE şi una liberală. Majoritatea riturilor şi a ritualurilor sunt la fel.

Ce mi se pare însă în dezacord total cu principiile mele sunt sporurile de salariu sub spadă, chiar şi iniţieri, şi mai ales Lojile de Adopţie, practicate de unele Obedienţe masculine. Nu este permis ca în acest secol să ai Loji de Adopţie, să pui Surorile într-un raport de inferioritate şi dependenţă faţă de masoneria masculină. Aceste manifestări discreditează grav Ordinul.

Constat o situaţie care în timp poate fi dăunătoare şi chiar foarte periculoasă. În România sunt puţine acele Obedienţe care aparţin unui grup de recunoaştere internaţional serios. Majoritatea, dacă au, au tratate de amiciţie cu Obedienţe la fel de mici şi de izolate de prin Europa sau din lume. Din punctul meu de

vedere o astfel de Obedienţă se expune riscului dispariţiei şi dezbinării. Este important ca şi în România să se înţeleagă acest aspect.

De asemenea cred că ar fi binevenită o iniţiativă de a apropia Obedienţele liberale fie prin tratate reciproce, fie prin înţelegeri mutuale cu drept de vizitare. Ar fi la fel de binevenit un centru de studii masonice şi o librărie serioasă, chiar dacă am văzut că au fost câteva iniţiative, trebuie să se materializeze sub o formă sau alta. Un astfel de proiect va dezvolta cadrul în care Fraţii şi Surorile să poată lucra la diverse proiecte comune.

Consider importantă în zilele noastre prezenţa on-line a Obedienţelor prin pagini web şi conturi în mediile de socializare. La fel este şi în Elveţia portalul www.masonic.ch care reuneşte majoritatea Obedienţelor şi Lojilor din ţară.

Din ce am observat eu, nu se pune importanţă pe documentele masonice gen diplome şi paşapoarte. Ele sunt esenţiale pentru un Maestru mason şi nu numai, la fel cum este esenţial ca Masonii membrii unei Loji să primească Constituţia şi regulamentul Obedienţei, precum şi statutul şi regulamentul Lojii.

Vizitele altor loji pot face doar bine educaţiei masonice şi aduc în general multă cunoaştere Fraţilor şi Surorilor vizitatori.

M:.B:. *Pentru cititorii noştri neavizaţi, dar şi pentru masoni, vreau să te rog să ne spui ce este un Rit şi ce este un ritual*.

J:.H:. Este foarte clar şi simplu de înţeles. Un Rit masonic (uneori numit şi Regim) este o scară de grade pornind de la primul grad, Ucenic şi mergând până la cel mai înalt grad, care diferă de la sistem la sistem. În Ritul Scoţian Antic şi Acceptat ultimul grad este 33, în Ritul Francez 7 este ultimul grad, în Anticul şi Primitivul Rit de Mempis-Misraim ultimul grad este 99. Mai sunt şi altele dar acestea sunt cele mai populare.

Fiecare Rit are un profil specific, ca o identitate personală, cel mai vizibil recunoscută în primele 3 grade ale Masoneriei Albastre. De cele mai multe ori diferenţele sunt minore iar cel mai bun exemplu sunt riturile britanice. Emulation, Standard, Logic, Bristol, Oxoniensis, etc. Ca bază, scopul general şi majoritatea simbolurilor sunt întâlnite în toate Riturile, pentru că de aceea se numesc rituri masonice. Alegerea Ritului depinde de contextul cultural, filozofic, religios al

trecutului profanului care cere să fie primit în Franc-masonerie. Este foarte sănătos ca un profan să aibă libertatea de a alege, aşa cum se întâmplă în oraşele mari şi este foarte important ca înainte de iniţiere el sau ea să cunoască diferenţele majore are riturilor.

Majoritatea Obedienţelor sunt în ziua de azi multi-rit. Asta înseamnă că Obedienţa lasă la alegerea Lojilor decizia de a practica un rit sau altul. Mai trebuie ştiut că un Mason poate practica un rit în masoneria albastră şi să aparţină pentru gradele laterale (sau superioare) unui alt Rit. La fel de bine, el sau ea, pot să se limiteze la gradele albastre fără a merge mai departe.

Ce este un ritual? Un rit masonic este o colecţie de ritualuri masonice, unul pentru fiecare grad în parte, ritualul Ucenicului, ritualul Calfei şi ritualul Maestrului, etc. Ritualul pentru Rit este precum liturghia pentru Biserică. În unele Obedienţe ritualul se învaţă pe din afară iar în altele ofiţerii citesc din ritualurile oficiale tipărite de Lojă sau Obedienţă.

În secolul 18 a început o expansiune covârşitoare a Riturilor, ajungând să existe câteva sute, doar din cele catalogate. Ele însă fie s-au pierdut, fie sunt practicate regional, fie nu au fost practicate niciodată. Consider că este benefic pentru orice mason să studieze diversele

Rituri pe care nu le practică, fie prin lectură, fie prin vizitarea Lojilor.

Azi cele mai populare Rituri sunt, aşa cum am menţionat anterior, Ritul Scoţian Antic şi Acceptat, Ritul Scoţian Rectificat, Ritul Suedez, Ritul Emulation, Ritul Antic şi Primitiv de Memphis-Misraim, Ritul Schroeder, etc. dar fiecare din aceste Rituri are mai multe variante în funcţie de ţara, Obedienţa sau Loja în care se practică.

M:.B:. *Fiind un Ordin Iniţiatic şi având Rituri şi ritualuri, te rog să explici puţin pentru cititori cum anume se manifestă ”ezoterismul” în Franc-masonerie.*

J:.H:. Precum în toate ordinele iniţiatice, Franc-masoneria este o cale ezoterică, cuvântul ”ezoteric” fiind antonimul cuvântului ”exoteric”. Ambele sunt spirituale. În general folosim termenul de ”exoteric” pentru o manifestare spirituală publică, aşa cum este religia spre exemplu. Mai exact, expresia exterioară a unei căi spirituale interioare.

Aici trebuie să fac o paranteză şi să clarific anumite percepţii asupra spiritualităţii. Spiritualitatea nu este credinţa în sine, ci metoda de abordare a ceea ce caracterizează legătura dintre om şi elemente care

sunt considerate altceva decât valori materiale, psihologie, sau fenomene pur raţionale. Şi închid paranteza.

Calea interioară se numeşte ezoterism. Să luăm spre exemplu religia Islamică. Islamul este o religie iar în interiorul ei există anumite frăţii, care formează corpul căii ezoterice, numită Sufism. Calea ezoterică a iudaismului este Kabbalah. Rene Guenon, care a fost Mason şi Sufist, consideră Franc-masoneria şi Companionajul ca fiind căi ezoterice specifice Creştinismului. Sigur trebuie să luăm în calcul aici sursa elementelor biblice în ambele Ordine. Interesant este că uneori atât Sufismul cât şi Kabbalah sunt acceptate a fi căi interioare atât ale iudaismului cât şi ale islamismului. În antiteză avem Biserica Romano-Catolică, care interzice prin excelenţă şi cu desăvârşire apartenenţa la orice ordin iniţiatic, în special apartenenţa la Franc-masonerie. Totuşi nu este cazul tuturor denominaţiilor creştine unde membri clerului contrazic faptul că ceva poate fi ascuns, după principiul biblic: ”Nici nu aprind făclie şi o pun sub obroc, ci în sfeşnic, şi luminează tuturor celor din casă” (Metei 5:15). Un motiv cât se poate de evident pentru opoziţia pe care o are Biserica Romano-Catolică faţă de Franc-masonerie constă în

faptul că, încă de la început Franc-masonii au fost implicaţi în valul curentului iluminist, nefăcând diferenţă între credinţele religioase. Un astfel de ”ecumenism” nu putea fi acceptat de ierarhia romano-catolică. Cu atât mai mult cu cât în secolul 19 Franc-masoneria a început să primească în rândurile ei şi agnostici.

M:.B:. *Fiind în zona sensibilă a Franc-masonerie şi pentru că ai ajuns la cele mai înalte grade şi demnităţi ale Ordinului, vreau să îţi cer părerea cu privire la conspiraţiile şi teoriile de manipulare pe care le întâlnim legate de Franc-masonerie.*

J:.H:. Ca şi până acum vreau să fiu foarte clar, extrem de clar. Nu există nici o conspiraţie în gradele laterale (sau înalte). Nu în ceea ce priveşte politica, afacerile, religia, şi nu în ceea ce priveşte gradele albastre. Nu există nici un fel de conspiraţii în cadrul învăţăturilor şi simbolurilor Ordinului Franc-masonic. Să fie foarte clar acest lucru pentru toată lumea.

Trebuie să menţionăm însă o influenţă deţinută de gradele laterale asupra gradelor albastre, dar doar în unele Obedienţe unde un Mason deţine cumulul de funcţii adică este şi mare Maestru şi Suveran Mare

Comandor al Ritului. Astfel de personaje, de obicei, se consideră şefii absoluţi ai masoneriei şi au atitudini de dictatori, controlând tot ce înseamnă masonerie. De cele mai multe ori acest tip de conducători iau deciziile de unul singur fără a consulta organismele Obedienţei sau a Ritului, conferă grade sub spadă, iniţiază sub spadă şi încalcă orice principiu al Ordinului. Astfel de Obedienţe sunt de evitat atât în relaţii oficiale cu alte Obedienţe cât şi la un nivel personal.

Un astfel de comportament este respins de către toate organismele de recunoaştere internaţională şi, fiind izolate, astfel de Obedienţe nu rezistă mai mult de câţiva ani. Aşa cum ştii am aparţinut şi noi unei astfel de Obedienţe şi ai văzut personal neregulile de structură şi ideologie şi direcţia pe care o poate lua aşa ceva.

De obicei teoriile conspiraţioniste sunt alimentate chiar de membrii şi şefii acestor organisme masonice, din dorinţa de a părea că sunt mai puternici decât restul, sau din simplul fapt că în mintea lor asta au înţeles. Dar dacă se afirmă una ca asta nu înseamnă că este şi reală afirmaţia. De fiecare dată astfel de organizaţi sunt minuscule, având în cele mai bune condiţii câţiva zeci de membri şi nu asigură din cotizaţii

nici măcar cheltuielile curente cu chiria şi hârtia de imprimantă.

Ca să concluzionez: nu există nici o conspiraţie a masonilor împotriva nimănui, iar cine nu înţelege acest lucru ar fi bine să studieze mai mult şi să gândească mai limpede. Dar de fiecare dată omenirea a avut nevoie de un bau-bau pe care să dea vina pentru tot ce se întâmplă rău, de cele mai multe ori din incompetenţa liderilor politici şi religioşi. Să ne amintim cu regret de holocaust şi de prigoana nazistă.

M:.B:. *De multe ori sunt abordat de diverşi profani care îmi cer lămuriri cu privire la legătura dintre Franc-masonerie şi practicile de vrăjitorie şi satanism.*

J:.H:. Legătura între întâlnirile sataniştilor, a vrăjitoarelor şi vrăjitorilor cât şi ale Franc-masonilor este că nici una nici alta nu sunt publice. Acelaşi fenomen se întâmplă şi atunci când un medic consultă un pacient, sau când un păcătos îşi mărturiseşte păcatele în faţa unui preot, sau când anumite decizii în procese se iau cu uşile închise, etc. Ar fi absurd să avem pretenţia că putem participa la absolut orice eveniment şi asta prin încălcarea dreptului la intimitate şi viaţă personală. Eu fiind scriitor, detest să am martori atunci

când scriu. Orice om are nevoie de intimitate, mai puţin cineva care decide să facă o plimbare nud pe străzile Clujului, din Bruxelles sau Paris. Desigur în afară de *Manneken Pis* din Bruxelles, evident.

Problema este următoarea: pentru public, orice acţiune în spatele uşilor închise este considerată suspicioasă.

Ca să revin asupra întrebării cu siguranţă nu există nici o legătură între Franc-masonerie şi vrăjitorie, care pretinde lucrul cu puteri speciale asupra lucrurilor şi a fiinţelor. Şi cu siguranţă nu este nici o legătură între Franc-masonerie şi satanism, adică cultul lui Satan, sau a oricărei entităţi malefice.

Desigur aş putea reda o listă întreagă cu legende referitoare la Ordin: de la faptul că „Masonii mănâncă copii în Vinerea Mare”, „beau sângele virginelor”, „scuipă şi calcă în picioare crucea lui Isus”, „sunt supuşi la tot felul de perversiuni sexuale şi homosexuale în timpul iniţierilor”, până la faptul că „trebuie să se sinucidă dacă dau faliment de trei ori”, şi multe alte astfel de activităţi hilare. Majoritatea acestor aberaţii provin din cercurile cele mai conservatoare al iudaismului, islamismului, creştinismului, dar ele au fost

născocite de cele mai inculte şi bolnave minţi ale societăţii.

Aceste legende sunt din ce în ce mai depăşite şi bineînţeles că sunt înlocuite de altele noi, mai actuale şi de sute de teorii conspiraţioniste legate de evenimente din zilele noastre. Cea mai răspândită fiind ”teoria” conform căreia turnurile de la WTC nu au fost doborâte de avioane, ci acestea erau holograme, iar ele au fost dărâmate prin explozibil pus de autorităţile americane pentru a întări spaima faţă de lumea islamică.

Cu câteva zeci de ani înainte, grupuri de extremă dreapta printre care fascişti, nazişti şi legionari organizau expoziţii în Bruxelles, Paris şi Bucureşti pe tema „conspiraţiei iudeo-masonice”. O mică paranteză: mulţi din vizitatori găseau aceste expoziţii foarte interesante în conţinut şi tocmai de aceea, la finalul războiului au cerut să fie primiţi în Loji, ceea ce explică creşterea numărului de membri din perioada respectivă. Închid paranteza.

Una din metodele folosite a fost publicarea de cărţi şi avem cel mai bun exemplu de înşelătorie în persoana jurnalistului din Paris, Joseph de la Jogand-Pages (1854-1907) care scria sub anonimatul pseudonimului Leo Taxil. A fost şi el Franc-mason

pentru o scurtă perioadă de timp, foarte grăbit să facă mulţi bani. Când minciunile sale au fost însă descoperite şi a fost dovedit contrariul afirmaţiilor sale, acesta şi-a făcut *mea culpa* şi a retras printr-o scrisoare cele scris. Dar scrierile sale au avut un efect negativ şi încă au impact asupra multor denigratori ai Ordinului nostru. Inclusiv Biserica Catolică, cea care a plătit publicarea cărţii lui Leo Taxil, a recunoscut că acesta era un afacerist mincinos.

M:.B:. *Aş adăuga că este foarte interesant de observat că aceste teorii conspiraţioniste şi defăimătoare la adresa Ordinului provin din acelaşi mediu: grupările extremiste, fie de stânga, fie de dreapta, fie politice fie religioase. Şi unica şi cea mai valabilă explicaţie din punctul meu de vedere este aceasta: este normal din perspectiva lor să urăşti şi să discreditezi orice organizaţie sau individ care propagă şi apără Libertatea de Conştiinţă a omului, pentru că un om liber nu va putea fi niciodată controlat sau manipulat în favoarea intereselor contrare Conştiinţei sale.*

În ton cu discuţia anterioară întreb: conduce Franc-masoneria lumea?

J:.H:. Nu, categoric nu! Deşi mulţi oameni încă au impresia aceasta. Este de înţeles pentru că în decursul istoriei membri ai ordinului, la nivel individual, au jucat un rol foarte important. Subliniez termenul individual. Spre exemplu, se pune de multe ori Revoluţia Franceză din1789 pe seama Franc-masoneriei. Câţiva lideri ai revoluţiei au fost membri ai Ordinului şi al Dreptului uman, organizaţii care au valori asemănătoare principiilor susţinute de Marele Orient al Franţei, Libertate, Egalitate, Fraternitate. De asemenea şi fondarea Statelor Unite ale Americii este pusă în seama Franc-masoneriei pentru că La Fayette, Benjamin Franklin şi George Washington au fost masoni. Dar Independenţa Statelor Unite nu a fost un produs al unei Loji sau al unei Obedienţe, la fel cum nici Revoluţia Franceză nu a fost născocită în Atelierele masonice.

Mulţi oameni politici şi iluştri lideri ai umanităţii au făcut parte şi vor face din Franc-masonerie, dar ei sunt şi membri ai partidelor lor, sunt catolici sau atei, joacă poate şah sau darts şi sunt membri în multe alte cluburi şi organizaţii.

M:.B:. *Exact. Trebuie făcută distincţie clară între Ordin şi membrii acestuia. Un membru nu poate*

reprezenta ordinul pentru că Ordinul se reprezintă prin el însuşi, aşa că este greşit ca dacă un om, membru al ordinului, face ceva, să atribuim acel act sau gest ca fiind o generalitate a Franc-masoneriei.

Vreau să revenim puţin la natura şi specificul ordinului şi să te întreb: din toate simbolurile masonice întâlnite, care este cel care îţi transmite cel mai mult.

J:.H:. Franc-masoneria a adunat încă de la începuturile ei simboluri provenind din arhitectura constructorilor medievali, alchimie, rosacrucianism, Biblie, etc. Toate aceste influenţe pot fi grupate în funcţie de numeroasele rituri masonice. Indiferent de bogăţia unui simbol, interesul pe care îl ridică depinde doar de drumul masonic personal al fiecărui membru în parte. Desigur ar fi greu pentru cineva să considere Firul cu Plumb cel mai interesant simbol fără a lua în calcul Nivela, sau să zică aşa despre coloana J:. fără să considere şi coloana B:. sau să separe Soarele de Lună, etc.

Sunt simboluri precum Cupa Amărăciunilor sau Lanţul de Unire, relativ recente pe scara istorică a Ordinului, care nu au importanţă anume în realizarea iniţiatică. Acestea sunt valori adăugate, foarte respectabile, foarte explicite, dar tocmai pentru că ele

apar doar în unele Rituri, în altele fiind omise complet, ele nu au nici un aport în procesul de trecere de la Întuneric la Lumină.

Dar hai să ne jucăm de-a ”cel mai plăcut simbol mie”. Răspunsul spontan pe care l-aş da oricui m-ar întreba ar fi ”abandonul metalelor”. Cuvântul ”Metale” nu face referire doar la spada nobilimii din secolul 18, banii din portmoneu, inelele sau alte bijuterii şi obiecte decorative. Abandonul Metalelor corespunde acelei condiţii specifice care permite cuiva să fie iniţiat. Se presupune prin acest simbol că starea candidatului înainte de iniţiere trebuie să fie exact cea a unui cadavru care părăseşte această lume, gol. Este astfel cel mai înalt simbol al oricărui ordin iniţiatic, condiţia de umilitate. Trebuie să considerăm metale inclusiv titlurile academice, nivelul social şi onorurile umane.

Problema mea permanentă, şi nu ratez nici o ocazie să o enunţ, este că goliciunea mentală şi spirituală nu pot fi eliminate din ritual. De îndată ce un nou Mason devine interesat de onoruri, este nerăbdător să acceadă la alte grade, se simte mândru când este aşezat la Orient, proiectul său iniţiatic şi perspectivele sale mor instantaneu şi el se întoarce la starea lui iniţială de profan. După mine greşeala

elementară a masoneriei constă în acordarea de paramente luxoase, titluri spectaculoase, bijuterii strălucitoare, medalii, etc. Acesta este punctul meu de vedere, evident, şi nu oblig pe nimeni să fie de acord cu mine. De îndată ce un om se simte important, acesta coboară la cel mai jos nivel al realizării spirituale şi poate chiar mai jos, dacă este posibilă una ca asta.

Aşa cum am mai zis, caritatea masonică, Trunchiul Văduvei, după mine, ar trebui făcute în afara Templului, la ieşire.

M:.B:. *Care este profilul candidatului perfect, pentru iniţierea în Franc-masonerie.*

J:.H:. S-au schimbat multe în lume de când am devenit eu Franc-mason, asta afectând foarte multe lucruri printre care şi actul candidaturii. Este uimitor să vezi diferenţele dintre secolul nostru şi cele trei precedente de când Franc-masoneria a luat naştere sub forma pe care o cunoaştem azi.

Nimeni nu putea cere să fie primit în Ordin, regula fiind aşa numita ”cooptare”. Asta însemna că un Maestru mason, în cercul lui de apropiaţi identifica un potenţial candidat pe care îl îndruma încet spre Porţile Templului. Această metodă dura foarte mult dar ambii

erau încrezători în finalitate pentru că aveau încredere unul în celălalt. Conform uzanţelor, Masonul care aducea un profan pentru iniţiere devenea naşul său.

Aşa cum am zis la început, s-au schimbat multe de atunci. Acum, orice doritor sau interesat de masonerie este la câteva click-uri de mouse sau atingeri de touch screen depărtare de Porţile Templului. Aceasta face o mare diferenţă pentru că, chiar dacă anchetele se fac corespunzător, calificările care îl recomandă pe candidat nu sunt la fel de evidente.

Care sunt acele calificări? Cele mai multe sunt redate în constituţii şi în ritualuri şi nu vreau să le reiau aici. Din punctul meu de vedere însă, trei condiţii sunt esenţiale: dorinţa de a fi iniţiat, o mare umilitate a persoanei, şi ultima dar nu cea din urmă un imens spirit de toleranţă.

Cred, că noi ca Maeştri Masoni, trebuie să pregătim candidatul prin a-i explica cum trebuie să se informeze corect, în acord cu profilul său specific. Şi trebuie să îndrumăm candidatul către o Lojă pe care noi o considerăm cea mai aproape de profilul său, nu neapărat să îl propune Lojii din care facem parte, dacă profilul acestuia nu se regăseşte în specificul Lojii.

Foarte sincer, eu văd intrarea în Franc-masonerie ca pe un mariaj. Ştim conform statisticilor că unu din două cupluri se despart, şi ştim tot conform statisticilor că unu din doi Iniţiaţi se retrag din Franc-masonerie, unii după câţiva ani, iar alţii foarte repede.

M:.B:. *Cum trebuie să reacţionăm ca Maeştri şi ca Loji până la urmă, în faţa acestui adevăr?*

J:.H:. Îmi permiţi să răspund cu o altă întrebare? Cum ar trebui să reacţionăm că una din două mariaje se încheie cu un divorţ?

Din anumite puncte de vedere aceste probleme sunt relativ noi. Societatea s-a schimbat mult în ultimii 30, 40 de ani. Suntem mai mult sau mai puţin într-o perioadă de ”zapping”. Conceptul de perseverenţă şi-a schimbat dramatic înţelesul. Multe lucruri, în afară de posesia bunăstării materiale, merg treptat pe drumul pe care îl urmează un şerveţel. Dacă nu mulţumeşte sau dacă este folosit, ia calea tomberonului. Franc-masoneria este interesată, natural, şi de evoluţia societăţii în general.

Încă un lucru: în trecut un Mason era implicat, în principal, în activităţi ce pot fi încadrate în trei domenii

– familia, serviciul şi Loja. Ceea ce nu mai este de ani buni cazul.

O mică decepţie, un conflict minor, lipsa de interes şi drumul către răcire este larg deschis. De îndată ce se pierde interesul, Masonul începe să îi urmeze pe alţi membri, venind doar la o Ţinută din două sau chiar mai puţin. În final, neglijează să mai vină la Ţinute cu totul, şi după un timp primeşti o scrisoare de demisie, dacă nu este radiat înainte în baza regulamentului, datorită numărului mare de absenţe.

Absenteismul trebuie să fie considerat ca un pericol catastrofic pentru o Lojă, dacă aceasta nu este pregătită să facă faţă situaţiei. Şi este un singur mod prin care poate fi pregătită şi poate face faţă – Loja trebuie să iniţieze cel puţin doi sau trei noi membri anual. Altfel Loja se va risipi încet şi va muri, mai ales în cazul Lojilor cu mai puţin de 50 membri.

***M:.B:.** Foarte des întâlnim Franc-masoni membri în mai multe Ordine Iniţiatice concomitent, eu sunt unul dintre ei. Ai făcut parte şi din alte societăţi iniţiatice?*

J:.H:. Da. Am aparţinut pentru 10 ani, mai mult sau mai puţin, Lojii Rozacruciene ”Fiat Lux” din Lausanne. A fost o experienţă foarte interesantă. Ne

întâlneam lunar. Ritualul era unul al Frăţiei Rozacruciene a lui Eduard Bertholet, doctor în medicină la Lausanne care a scris foarte multe cărţi publicate de Editions Rosicruciennes şi printre ele câteva cărţi despre Josephin Peladan (1858-1918), autor francez şi ocultist care împreună cu Stanislas de Guaita a format Ordinul Cabalistic al Roza-Crucii.

Loja rozacruciană căreia îi aparţineam era condusă de Jan Getaz, care era membru al Marii Loji Elveţiene de Memphis-Misraim, ca mai toţi membrii acelei loji. Jan Getaz a creat Loja ”Horus-Ra”, încă existentă în Lausanne, pe care o cunoşti foarte bine. După moartea lui Jan Getaz, loja rozacruciană a fost închisă şi nu a mai fost scoasă din adormire.

M:.B:. *Cum vezi această relaţie între Franc-masonerie şi restul Ordinelor iniţiatice şi mai ales cu vezi această multiplă apartenenţă a membrilor la ele?*

J:.H:. Am să încep cu o scurtă istorie. Începând cu anii 30 şi până în 1957, delegaţi ai multor ordine se întâlneau în cadrul unei adunări internaţionale numită FUDOSI, acronim pentru Federaţia Universală a Ordinelor şi Societăţilor Iniţiatice. În trecut, ca şi acum, au fost şi sunt foarte multe ordine iniţiatice. Unele mai

sunt active, altele au dispărut, altele noi au apărut. Înainte să răspund la întrebarea ta, trebuie să întreb de ce este o varietate aşa de mare de ordine şi societăţi iniţiatice? Iar răspunsul nu este unul tocmai accesibil. Pe lângă aspecte legate de psihologie pură (cu cât sunt mai multe ordine cu atât şansa cuiva de a ajunge Mare Maestru este mai mare), mai există şi un motiv legat de doctrină, care este mult mai important. Când cineva simte nevoie să creeze un ordin iniţiatic, acea nevoie reflectă faptul că restul ordinelor nu sunt satisfăcătoare.

Nu este aici locul să discut acest aspect dar am să îl numesc oricum, măcar informativ. Majoritatea ordinelor şi societăţilor iniţiatice mici au legături puternice cu ceea ce numim ocultism. Nu este cazul Franc-masoneriei şi a Companionilor Turului Franţei, societăţi pe care Rene Guenon le considera unicele ordine cu adevărat iniţiatice ale lumii vestice. Eu consider că nu trebuie să pierdem din vedere ceea ce scrie în Bbiblie ”În casa Tatălui Meu multe locaşuri sunt” (Ioan 14:1). Nu trebuie să judecăm un profan care alege un ordin sau altul şi nici un Franc-mason pentru că aparţine în mai multe locuri.

Cel mai des întâlnim Masoni membri ai Ordinelor Martiniste sau Rozacruciene. Metoda fiecărui ordin

iniţiatic este specifică. Uneori există nevoia reală de a găsi pe ici pe acolo câte un complement.

Întrebarea care se ridică este dacă ”Sunt toate aceste organizaţii egale în metode şi scopuri?” şi dacă da, atunci ”De ce este nevoie să activăm în două sau trei Ordine?”. NU am nici măcar începutul răspunsului acestor întrebări. Personal consider că un Mason poate găsi Ritul care i se potriveşte cel mai bine, poate vizita loji în acest sens, poate să îşi formeze o imagine personală şi să tragă singur concluziile în ceea ce priveşte apartenenţa sa la un Ordin sau mai multe.

Desigur, în prezent viaţa omului este mai lungă ca şi în secolele trecute. Longevitatea permite unui membru să aparţină mai multor Loji, mai multor Rituri, mai multor Obedienţe şi să descopere diversele variante ale Franc-masoneriei, în decursul vieţii sale. Dar totodată poate dacă doreşte să aparţină şi altor ordine şi societăţi iniţiatice.

După lunga mea viaţă masonică consider că orice Lojă, Rit sau Obedienţă poate fi convenientă pentru un membru. Desigur eu nu aş putea să admit Landmark-urile britanice ale UGLE, nici Obedienţele unde gradele albastre nu sunt separate administrativ şi iniţiatic de gradele laterale (sau înalte), şi nici acele Obedienţe care

nu aparţin unui organism de recunoaştere internaţională.

M:.B:. *Am tot vorbit de spiritualitate şi în contextul ordinelor iniţiatice. Cum este ea întâlnită în Franc-masonerie şi ce importanţă are ea pentru Ordin?*

J:.H:. Dacă scoatem spiritualitatea din Franc-masonerie ne alegem cu un imens non-sens. Chiar şi la începuturile istoriei sale, când ritualurile erau evident mai scurte şi simbolismul de departe aşa bogat (sofisticat sau complex, indiferent de adjectiv) precum azi, scopul Ordinului a fost clar unul spiritual. Mai mult de atât, ar fi greu să ne imaginăm că masonii operativi din evul mediu nu ar fi fost implicaţi în spiritualitatea credinţei creştine.

Spiritualitatea nu înseamnă neapărat ezoterism. Islamul este o religie şi Sufismul este calea ezoterică a Islamului. Prin natura lor, ambele sunt ”spirituale”. Aceeaşi relaţie este şi între Iudaism şi Kabbalah.

Ce oferă o cale ezoterică în plus faţă de religie? Altă întrebare ar fi: ce aduce misticismul în plus religiei? Sau alta: ce aduce logica şi raţionamentul în plus religiei? Dar ce zici de următoarea: poate exista o cale ezoterică în afara cadrului spiritualităţii? Poate exista o

spiritualitate ateistă? Cred că cel mai bine ar fi să lăsăm cititorii noştri să descopere singuri răspunsurile la aceste întrebări esenţiale pentru Ordinul nostru.

M:.B:. *Am să te rog să ne dezvălui câteva lucruri din culisele funcţiei de Mare Maestru. Cum ai ajuns la această demnitate în Ordin şi ce a însemnat ea?*

J:.H:. Cum am ajuns Mare Maestru? Răspunsul este: datorită activităţii mele masonice. Vizitam mereu multe Loji şi am fost implicat şi în comisia care edita revista lunară a Marelui Orient al Elveţiei, ”Les Cahiers Bleus” (am fost membru fondator al comisiei şi al revistei în 1985). Mai mult, în vizitele mele prezentam Planşele de Arhitectură în faţa Fraţilor şi Surorilor. Datorită acestor activităţi, şi a altor câteva, am fost invitat în Consiliul de Ordin să ocup funcţia de Mare Cancelar (între 1986 şi 1989). Conventul din 1990 m-a ales Mare Maestru. Ambele funcţii, şi cea de Cancelar şi cea de Mare Maestru mă obligau să vizitez cât mai multe Loji, atât în Elveţia dar şi în Italia, Franţa, Luxemburg, Belgia, Portugalia şi Spania. Astfel am avut posibilitatea să învăţ foarte multe despre nenumăratele variante de sisteme, Rituri şi ritualuri.

Funcţia de Mare Maestru ar putea părea ca un bolovan în cârca multor masoni. Oricum nu este nici o onoare şi nici o plăcere. Este o simplă îndatorire. Dacă vrei să ştii care este punctul meu de vedere legat de subiect, am să spun doar un lucru: trebuie evitată cu orice preţ atitudinea de a te simţi important. Dacă asta cauţi, mai bine devii politician sau actor. Care sunt îndatoririle unui Mare Maestru? Am să enumăr în cele ce urmează câteva din cele pe care eu le consider ca fiind cele mai importante.

Fac o comparaţie cu o orchestră. Marele Maestru este dirijorul orchestrei, mereu cu ochii şi urechile larg deschise. Mereu preocupat de sănătatea şi funcţionarea Lojilor. Ceea ce înseamnă că trebuie să fi susţinut de o echipă solidă şi eficientă. Până la urmă, rolul unui Mare Maestru în Obedienţă este precum al unui Maestru Venerabil în Lojă.

Fac o precizare. Mare Maestru ”ad vitam”, pentru că există şi aşa ceva, este cea mai mare imbecilitate pe care mintea unui Franc-mason o poate concepe. Un Mare Maestru trebuie, subliniez trebuie, să fie ales prin votul delegaţilor Lojilor în cadrul Conventului Obedienţei, pentru o perioadă scurtă şi determinată. Cred că trei ani este o perioadă potrivită. Să nu uităm că

Consiliul de Ordin sau Marele Consiliu este autoritatea executivă a Obedienţei, dar adevărata putere este în mâinile corpului legislativ, care este Conventul, adică adunarea anuală a delegaţilor Lojilor din Obedienţă.

Nimic nu poate fi făcut de către Marele Consiliu sau de către Marele Maestru. Desigur această organizare priveşte doar gradele albastre şi orice amestec al gradelor laterale, sau înalte, ar transforma Obedienţa într-o structură dictatorială.

Marele Maestru trebuie să viziteze frecvent Lojile din Obedienţa sa, să îi motiveze să participe la Conventul propriu sau al Obedienţelor din ţară şi străinătate cu care aceasta are tratate semnate. Foarte important de reţinut un aspect. În Loja din care face parte, Marele Maestru nu va fi primit niciodată în această calitate, ci în calitate de membru al Lojii.

Marele Maestru este responsabil de echipa lui, în special de Marele Secretar şi de Marele Trezorier. El trebuie să arunce mereu un ochi asupra registrelor Lojilor: lista de membri, primiri, demisii, etc.

Cred că cel mai important aspect al funcţiei de Mare Maestru este că prin vizitele în ţară şi în exterior, devii conştient de diversitatea Riturilor şi a ritualurilor şi până la urmă de diversitatea Franc-masoneriei. Mulţi

masoni comentează aspectele mici legate de rituri. Dar de îndată ce devin conştienţi de această diversitate a Franc-masoneriei ei au două variante: fie tac, fie părăsesc Ordinul.

Marele Maestru la final de mandat transmite următorului Mare Maestru nu doar ciocanul său. El trebuie să transmită acestuia o Obedienţă cât se poate de sănătoasă. Abia atunci, în ziua când el devine Mare Maestru din Trecut, umilitatea lui trebuie să ia amploare şi să se manifeste pe măsură.

M:.B:. *Este mai mult decât evident din ceea ce ne spui tu, şi orice Mason trebuie să fie conştient de acest aspect, că nici o funcţie, oficiu sau grad în Franc-masonerie nu este motiv de mândrie. Toate funcţiile înseamnă îndatoriri şi responsabilităţi faţă de Fraţii şi Surorile noastre şi fiecare grad înseamnă îndatoriri şi responsabilităţi faţă de noi înşine, indiferent că vorbim de gradele albastre sau de gradele laterale. Invit pe toţi Fraţi şi Surorile când sunt puşi/puse în faţa unui Spor de Salariu sau a unei numiri într-o funcţie să facă o vizită în Cabinetul de Reflecţie şi să recitească mesajele de pe pereţi.*

Cred că ar fi interesant de ştiut ce presupune şi funcţia de Mare Cancelar, pentru că ea pregăteşte oarecum pentru funcţia de Mare Maestru, din punctul meu de vedere cel mai mult dintre toate funcţiile Marelui Consiliu. Dacă vrei să ne împărtăşeşti câteva aspecte legate de specificul acestei demnităţi, te rog.

J:.H:. De obicei această funcţie nu este una foarte specifică, precum cea de Mare Secretar sau de Mare Trezorier, spre exemplu. Marele Cancelar trebuie considerat ca fiind un fel de Adjunct al Marelui Maestru. El este reprezentantul Obedienţei în Loji, păstrătorul Sigiliului Obedienţei, şi totodată responsabil de paşapoartele masonice ale membrilor. În Elveţia, cel puţin, paşaportul masonic este unul şi acelaşi lucru cu diploma gradului de Maestru Mason (doar Maeştrii primesc paşapoarte masonice şi doar la cerere). În ziua de azi, aşa cum am mai spus, paşaportul masonic joacă un rol foarte important, datorită multitudinii de Obedienţe din fiecare ţară şi este firesc să existe nevoie dovedirii calităţii de Mason, de membru al unei Obedienţe masonice ”reale”, în cazul unei vizite la alte Loji sau Obedienţe. În ziua de azi nu poţi bate la Porţile Templului unei Loji din altă ţară, sau chiar oraş, dacă nu ai un document masonic valid asupra ta.

Referitor la funcţiile în Consiliul de Ordin, ele sunt exact ca şi cele în Lojă doar că suferă adăugarea adjectivului ”Mare” înainte.

M:.B:. *Dragul meu Frate îţi mulţumesc pentru amabilitatea de a acorda acest interviu, și pentru că ne apropiem de final vreau să tragem câteva concluzii, personale, pentru cititorii noştri. Aşa încât am să îţi mai adresez o serie de întrebări, dacă îmi permiţi.*

Încep prin a te întreba ce a adus Franc-masoneria vieţii tale?

J:.H:. Da, Franc-masoneria a adus mult mai mult în viaţa mea decât credeam iniţial că va aduce. Prin Franc-masonerie am descoperit sensul şi scopul lucrării ”Unitatea transcendentă a religiilor” de Frithjof Schuon. Prin Franc-masonerie am descoperit sensul adevărat al conceptului Libertăţii de Gândire. Prin Masonerie am simţit cu adevărat sentimentul universalităţii spirituale reale. Prin Masonerie am înţeles ce înseamnă, indiferent de formulare, ”Regatul lui Dumnezeu”. Şi am primit prin Franc-masonerie o viziune cât se poate de clară asupra umanităţii, pe care altfel nu aş fi primit-o dacă nu eram membru.

Dar tot prin Masonerie am ajuns să cunosc piedicile în calea dezvoltării spirituale. Iar printre ele, şi sunt foarte numeroase, cel mai important şi dificil de trecut este otrăvirea cu putere a Ego-ului. Când cineva nu este capabil să fie umil, nu va ajunge să cunoască nici cea mai mică scânteie de lumină interioară.

Tot ce am spus mai sus reprezintă calea mea personală de a atinge ceva ce deja există în fiecare dintre noi, înainte de a intra în Ordin. Franc-masoneria este o cale specifică de a ajunge la ceea ce numim noi Adevăr, Paradisul Pierdut, Lumina Interioară. Dar Franc-masoneria nu este unica cale, este una dintre multele căi.

Anul trecut am avut posibilitatea să întâlnesc un pădurar sărac cu o căruţă trasă de un cal, pe drumul dintre Bucureşti şi Constanţa. Omul m-a întrebat de unde vin şi mi-a descris natura serviciului său, mi-a explicat plăcerea pe care o are să trăiască într-o casă mică aproape de un lac, plăcerea cu care mergea la pescuit, plăcerea cu care îşi gătea mâncarea cu ciuperci culese de el din pădure şi cu legume crescute de el în spatele barăcii. Mi-a spus că Dumnezeu este bun şi mare pentru că l-a făcut ceea ce este şi pentru că i-a dat tot ceea ce are nevoie: lumina zilei precum şi bezna

nopţii, frigul iernii şi căldura verii, calul său minunat şi ţigările pe care le fumează. Nu avea altă nevoie decât să împartă ceea ce avea cu ceilalţi. Pe urmă m-a invitat la el şi mi-a spus: te invit să stai două săptămâni cu mine în baraca mea, să simţi măreţia copacilor şi a lacului şi dacă după aceea nu şti ce înseamnă paradisul, înseamnă că nu ai să îl găseşti niciodată, niciunde. Trebuie să mărturisesc că acel pădurar sărac era mai aproape de adevăr decât mulţi intelectuali, oameni de afaceri, Masoni ai gradelor înalte pe care i-am întâlnit în viaţa mea. Şi dacă ar fi să îmi pictez o imagine a căii spre devenirea spirituală şi spre Lumină, acel pădurar ar fi exact ceea ce aş picta.

M:.B:. *Tot aud o întrebare care devine obsedantă, atât din partea profanilor dar mai ales sub forma unei afirmaţii din partea unor Franc-masoni, şi anume: trebuie să ai o ”chemare” pentru a deveni Franc-mason?*

J:.H:. Această întrebare ar putea să sune în urechile cititorilor cam ”light” sau ”superficială”, cu toate că este o întrebare foarte importantă.

Eu compar destul de des căutarea Cuvântului Pierdut, sau a Paradisului Pierdut, sau a Luminii Interioare, sau a Sfântului Graal, etc. cu căutarea

tărâmului – sau Împărăţiei – lui Dumnezeu (sau Tărâmul Cerurilor conform Evangheliei lui Matei). Cunoşti expresia creştină ”prima dată să cauţi Împărăţia lui Dumnezeu”. Ce înseamnă asta? Avem noi oare această opţiune? Este ea conferite prin graţie? Avem nevoie ca voinţa, dorinţa, abnegaţia, tăria noastră să intervină în acest proces?

Ce este ”chemarea”? Sunt foarte multe exemple în scripturi: tânărul Samuel în Templu; Ilie; Ieremia; Iona, care încearcă să scape de chemarea lui Dumnezeu; Maria care a fost vizitată de Înger; etc.

Nu vreau să intru în cadrul dezbaterilor teologale. Singurul lucru de care sunt sigur este că acel cineva care proclamă că o ”chemare” spirituală şi o ”vocaţie” profesională sunt de aceeaşi natură, trebuie să aibă grijă. Şi el şi noi în ceea ce îl priveşte.

Suntem chemaţi să ne alăturăm unei Biserici, unui Ordin iniţiatic, unei mănăstiri, unei căsnicii, unui partid politic, sau chiar şi a unei profesii? Nu ştiu. Şi până la urmă cine suntem noi să ne considerăm sau nu ”chemaţi”?

Subiectul prezintă mare interes dar cel mai probabil din cauza naturii noastre umane, care ne obligă la un moment dat, să ne situăm ca fiinţe umane în

decursul vieţii noastre şi să recunoaștem că, indiferent care ar fi răspunsul trebuie să admite că suntem ”esenţial interesaţi” de perspectiva spirituală. Cum definim acest interes specific? De ce nu şi ca o ”chemare”.

M:.B:. *Nu este bine să ne mândrim cu realizările noastre, dar aş vrea totuşi să îmi enumeri câteva realizări, dacă le pot numi aşa, în viaţa ta masonică, care îţi aduc o stare de bine, de satisfacţie interioară.*

J:.H:. În retrospecţie, sincer să fiu, evenimentele din viaţa mea masonică de care cu siguranţă sunt cel mai mândru, sau cel puţin de care mă bucur şi care îmi aduc o satisfacţie, sunt pe de o parte faptul că am putut fi implicat în fondarea Lojilor Alexandru Vaida Voevod şi Aurora la Orientul Cluj-Napoca (şi că încă sunt şi voi fi până la final membru al acestor Loji), iar pe de altă parte că aparţin Marelui Orient al României.

Dă-mi voie să îţi spun şi de ce. Motivele sunt numeroase de fapt. Primul din ele constă în sentimentul pe care îl am, cumva, de a fi şi eu ”român”, datorită legăturii strânse pe care o am cu România şi cu Fraţii şi Surorile de aici. Este greu să explic asta în câteva cuvinte pentru că este legat de oameni, de cultura lor şi

de frăţia noastră. Al doilea motiv este dat de satisfacţia pe care mi-o produce natura activităţilor şi a Lucrării masonice din Loja noastră. Iar al treilea motiv şi nu ultimul este faptul că Loja noastră a aderat la Marele Orient al României, Obedienţă liberală cu adevărat, apropiată în multe aspecte cu Marele Orient al Elveţiei de care am aparţinut şi a cărui Mare Maestru am avut ocazia să fiu. Eu consider că este foarte important pentru o Obedienţă să fie membră CLIPSAS datorită principiilor Franc-masoneriei ancorate în libertatea absolută de gândire.

***M:.B:.** Viaţa de mason… Tot evocăm acest aspect dar ce este ea şi cum ar trebui ea să fie trăită?*

J:.H:. Acesta este probabil cel mai scurt răspuns pe care îl dau la o întrebare de-a ta! Pentru că este extrem de evident. Există un singur mod, exprimat printr-un singur cuvânt, şi acesta este ”perseverenţă”.

Atunci când acest concept devine regula ta de bază, a implicării tale şi a angajamentelor tale, nu vei fi niciodată dezamăgit şi nu îţi vei pierde speranţa. Restul este doar literatură. Vreau totuşi să adaug un mic amănunt. Perseverenţa nu trebuie simplificată doar la a rămâne membru şi a plăti cotizaţia anuală. Înseamnă a

participa regulat la Ţinute şi a te dedica vieţii uneia sau mai multor Loji.

M:.B:. *La început ne-ai vorbit despre ţelurile şi aşteptările pe care le-ai avut faţă de Ordin atunci când ai decis să fii iniţiat în Franc-masonerie. Consideri că ai atins aceste ţeluri în toţi aceşti ani?*

J:.H:. Nu vei putea atinge niciodată ţelurile pe care ţi le impui. Dacă am reuşi un astfel de miracol nu am fi oameni, ci am fi îngeri sau alte entităţi spirituale, ceea ce nu suntem! Corpul nostru este mereu mai greu în raport cu spiritul şi, indiferent de calea pe care alegem să mergem, trebuie să facem faţă tuturor problemelor care ne înconjoară de la naştere şi până la moarte. Asta înseamnă că trebuie să fim foarte atenţi şi să evităm să amestecăm unele ţeluri pe care nu vom putea să le atingem niciodată, cu scopuri pe care le putem atinge prin munca noastră, sufletul nostru, spiritul nostru dar nu totdeauna cu raţiunea noastră, care în unele cazuri devine duşmanul nostru cel mai feroce.

Cred că de la sfârşitul Evului mediu, o dată cu Renaşterea şi mai târziu cu Iluminismul secolului 17 iar mai apoi cu pozitivismul secolului 19, acordăm mult

prea mult spaţiu raţiunii. Chiar dacă nu neg importanţa acestei unelte imperios necesare dezvoltării noastre personale, şi nu cred că cineva ar putea să o facă, poate să fie o piedică în calea noastră dacă nu reuşim să ne dăm seama de acest aspect la momentul potrivit. Ce vreau să spun este că dacă considerăm raţiunea umană cel mai înalt ţel al nostru, scopul suprem, atunci este clar că suntem pe un drum greşit. Dar dacă privim raţiunea ca fiind ceva folositor, fără a fi punctul final, atunci suntem capabili să urmăm calea spirituală, uneori putem să simţim. Trebuie să putem simţi pentru că latura noastră spirituală este apropiată de simţiri mai mult decât de logică. Ca să fie mai uşor de înţeles am să fac o paralelă cu muzica sau cu artele plastice. Poţi să exprimi ceva cu ajutorul unor instrumente specifice precum pensula, pânza şi culorile sau o vioară, care sunt lucruri cât se poate de fizice, dar ceea ce exprim nu se încadrează în acelaşi registru. Dar au nevoie de unelte pentru a putea fi exprimate.

M:.B:. *Ca o concluzie după atât de mult timp în cadrul Ordinului Franc-masoneriei, aş întreba: merită trăită viaţa de Franc-mason?*

J:.H:. Răspunsul este unul pozitiv bineînţeles, deşi nu este chiar atât de evident precum şi-ar putea imaginea cineva. Ce vreau să zic este că primul lucru necesar este să conştientizezi ce semnifică o viaţă masonică, dacă o pot numi aşa. Dacă semnifică idealul Ordinului, precum al altor Ordine iniţiatice, o cale către înţelepciune şi ochii larg deschişi asupra lumii în care trăim, răspunsul este naturalmente şi evident pozitiv. Dar Franc-masoneria este, prin natura ei, o asociaţie de fiinţe umane şi asta semnifică de asemenea că, indiferent de gradul la care ai ajuns, indiferent de calea pe care ai ales-o şi indiferent de speranţele care ţi le faci pentru viitor, nu poţi evita niciodată caracteristicile specifice naturii umane, şi asta înseamnă inclusiv poziţii personale şi conflicte psihologice. Dacă reuşim să lăsăm de o parte conflictele umane, în special cele născute în jurul vanităţii, atunci cred că scopul este foarte aproape de a fi realizat. Dar dacă suntem implicaţi în toate dezbinările şi luptele dintre persoane, şi nu reuşim să le evităm şi să păstrăm o distanţă faţă de ele, nu trebuie să fim surprinşi că trăim în interiorul ordinului nostru viaţa pe care o trăim în afara lui, în societatea profană.

O Franc-masonerie ideală ar fi una plasată la adăpostul unei oarecare înţelepciuni sociale, iar singurul

mod de a ajunge la o astfel de rezoluţie constă în abilitatea noastră de a ne radia egoismul, egocentrismul, imaginea noastră dată de oglindă. Cred că cel mai bun lucru pe care un Franc-mason îl poate face în viaţa lui este să evite să se uite în oglindă pentru a putea să fie mulţumit de imaginea lui. Dacă putem să facem asta, dacă putem să ştergem narcisismul nostru definitiv, care este până la urmă una din cele mai periculoase boli ale ordinelor iniţiatice, şi includem aici bineînţeles şi Franc-masoneria, atunci sunt convins că ne îndreptăm către Lumina pe care am cerut-o fiecare din noi în momentul iniţierii. Simbolul ridicării bandoului de pe ochi simbolizează exact acest proces.

M:.B:. *Cum fiecare om este unic în felul său iar această unicitate impregnează absolut tot cu ce intră el în contact, inclusiv parcursul iniţiatic în cadrul Ordinului diferă de la persoană la persoană. O standardizare a acestui proces, în ceea ce priveşte timpul şi spaţiul ar fi total absurdă din punctul meu de vedere.*

J:.H:. Am să abordez următoarea formulare a întrebării într-un mod foarte copilăresc şi simplist, dar cred totuşi important în răspunsul pe care îl generează. Să presupune că ajungi la realizarea scopului ordinului,

ceea ce ai precizat în răspunsul întrebării anterioare, în 10 ani. Ce te-ar face să rămâi activ în cadrul Ordinului şi ce motiv ai avea să nu te retragi? Răspunsul este **Îndatorirea**. Este vorba de o îndatorire foarte specială pe care noi o avem, şi anume transmiterea către ceilalţi. Franc-masoneria, unul din multele Ordine iniţiatice, este un vector a ceea ce am realizat, a ceea ce am trăit, a ceea ce am împărtăşit, iar datoria noastră este de a transmite şi celorlalţi mai departe aceste lucruri. Nu mă refer aici doar la membrii Ordinului ci şi la profanii care sunt dornici şi simt nevoia găsirii unei căi care să ducă la Lumină. Trebuie să răspundem dorinţei lor spirituale.

Transmiterea de care vorbeam o facem cu ajutorul unei unelte iar unealta în cauză este colecţia de ritualuri pe care le folosim de foarte multe generaţii încoace.

Cred că putem atinge finalul vieţii noastre fizice fericiţi dacă avem la acel moment specific convingerea că am fost una din verigile lanţului, nu doar al lanţului de unire practicat de noi, ci un lanţ între generaţii, care traversează scara timpului. Dacă ne îndeplinim această îndatorire atunci putem părăsi mulţumiţi şi satisfăcuţi această lume, cu speranţa că şi urmaşii noştri vor face la fel. Vrea să precizez aici că nu contează formele,

deoarece sunt la fel de trecătoare precum oamenii, aici contează ceea ce transmitem.

M:.B:. *Aici nu pot decât să citez pe Suveranul Mare Comandor Albert Pike, a cărui scrieri cred că pot reforma societate şi azi. În ”Morala şi Dogma Ritului Scoţian Antic şi Acceptat” (lucrare indispensabilă pentru orice Franc-mason care a înţeles Arta, din punctul meu de vedere) el scrie:”Ceea ce facem pentru noi moare odată cu noi. Ceea ce facem pentru alţii şi pentru umanitate este nemuritor şi dăinuie în vecie”.*

Încheiem aici şi cu aceste gânduri interviul nostru şi sper din suflet ca cei care îl vor citi să înţeleagă mai bine Ordinul nostru, atât membrii cât şi profanii, dar mai important ar fi să îşi înţeleagă mai bine rostul vieţii lor!

Îţi mulţumesc Prea Iubite Frate Jacques pentru răbdarea, energia şi timpul dăruit în acest proiect.

DIN ARHIVA PERSONALĂ...

…documente…obiecte…imagini…amintiri…

Certificat Masonic

Î∴G∴M∴A∴A∴U∴

Tuturor Masonilor Liberi şi Acceptaţi de pe faţa pământului,
Salutări în Numerele noastre Misterioase!

Noi, Maeştrii şi Ofiţeri ai Justei şi Perfectei Loji
"Alexandru Vaida-Voevod" No.13,
Masoni Liberi şi Acceptaţi, constituită prin o Patentă a
M∴L∴N∴R∴ 1880,
lucrând în Or∴ Cluj-Napoca, certificăm ca respectabilul nostru Frate

To All Free & Accepted Masons on the Face of the Globe,
Greetings in our Mysterious Numbers!

We the Master & Wardens of the Worshipful Lodge
"Alexandru Vaida-Voevod" No.13,
Free and Accepted Masons constituted under a Charter from
M∴L∴N∴R∴ 1880,
working in Or∴ Cluj-Napoca, do certify that our worthy Brother

JACQUES HERMAN

a fost iniţiat regular în gradul de UCENIC,
a trecut la gradul de CALFĂ,
a fost elevat la sublimul grad de MAESTRU MASON,
şi se distinge prin Zel şi Fidelitate faţă de Ordin.
Prin urmare, recomandăm să fie primit şi recunoscut
ca atare de către toţi adevăraţii şi acceptaţii Francmasoni,
oriunde s-ar afla.
Ca dovadă a celor de mai sus, am eliberat acest Certificat
sub semnăturile noastre şi Sigiliul Lojii,
nu înainte de a ruga pe respectabilul Frate să semneze în marginea de jos.
această a 19 zi din OCTOMBRIE, A∴D∴ 2013 A∴L∴ 6013

has been regularly Initiated as an ENTERED APPRENTICE,
Passed to the Degree of FELLOWCRAFT,
and Raised to the Sublime Degree of MASTER MASON,
and is distinguished for his Zeal and Fidelity to the Craft.
We do therefore recommend that he be received and acknowledge
as such by all true and accepted Freemasons wheresoever dispersed.
In testimony whereof, we have granted him this Certificate
under our hands and the seal of the Lodge,
having first caused our worthy Brother to sign his name in the
lower margin.
this 19 day of OCTOBER, A∴D∴ 2013 A∴L∴ 6013.

M∴V∴

P∴S∴

A∴D∴S∴

SEC∴

F∴ HERMAN

A∴ L∴ G∴ D∴ G∴ A∴ D∴ l'U∴

SOUS LES AUSPICES DE LA G∴L∴SUISSE ALPINA

Or∴de Lausanne, le 21 juin 2011

CERTIFICAT MAÇONNIQUE

Nous soussignés certifions que le F∴ Jacques HERMAN a été initié, promu et élevé au sein de notre Atelier.

Initiation : 30 janvier 1973
Promotion : 22 janvier 1974
Elévation : 18 mars 1975

En foi de quoi, il peut se prévaloir du titre de :

MAÎTRE MAÇON

Etabli ce jour à Lausanne selon les archives de notre R∴L∴

Le V∴M∴E∴C∴ : Jean-Néville Dubuis

Le Secr∴ : Claude Piubellini

·UNIVERSI·TERRARUM·ORBIS·ARCHITECTONIS·AD GLORIAM·INGENTIS·

AU NOM ET SOUS LES AUSPICES DES SSS∴ GGG∴ III∴ GGG∴ 33ème ET DERNIER DEGRE FORMANT LE SUP∴ CONS∴ DU RITE ECOSSAIS ANCIEN ET ACCEPTE POUR LA SUISSE

NOUS, T∴ S∴, PRES∴ ET CHEV∴ ROSE+ DU COLL∴ DES OFF∴ DU SOUV∴ CHAP∴ N° 4 , SOUS LE TITRE DISTINCTIF DE L'Amitie EN LA VALL∴ De Lausanne DECLARONS ET ATTESTONS QUE LE T∴ C∴

F∴ Herman, Jacques

NÉ A Tienen

LE 11 mai 1948

INSCRIT A LA MATRICULE GENERALE DE L'ORDRE SOUS LE N° 2630 A ETE ELEVE AU GRADE DE CHEV∴ ROSE+, 18e DU RITE PAR LE SUSDIT SOUV∴ CHAP∴ LE 3 décembre 1977 .

EN CONSEQUENCE NOUS PRIONS TOUTES LES PUISSANCES MAÇ∴ REGULIERES ET RECONNUES DE BIEN VOULOIR, SOUS RESERVE DE RECIPROCITE, LUI RESERVER BON ACCUEIL ET LUI ACCORDER LES DROITS, HONNEURS ET PRIVILEGES QUI APPARTIENNENT A CE GRADE, SELON LES PRINCIPES DE BONNE FRATERNITE QUI CARACTERISENT NOTRE ORDRE.

FAIT EN LA VALL∴ DE Lausanne LE 3 décembre 1977 (E.V.)

LE T∴ S∴ PRES∴ DU CHAP∴

H. Velgonapl[illegible] 33e

LE M∴ DES DEP∴

LE G∴ DES SCEAUX

Mayor 32e.

№ 1036

·UNIVERSI·TERRARUM·ORBIS·ARCHITECTONIS·AD GLORIAM·INGENTIS·

AU NOM ET SOUS LES AUSPICES DES SSS.·. GGG.·. III.·. GGG.·. 33ème ET DERNIER DEGRE FORMANT LE SUP.·. CONS.·. DU RITE ECOSSAIS ANCIEN ET ACCEPTE POUR LA SUISSE

NOUS, G.·. M.·., PRES.·. ET CHEV.·. KAD.·. DU COLL.·. DES OFF.·. DE L'AREOPAGE N° 3, SOUS LE TITRE DISTINCTIF DE *Les Amis de la Lumière* AU CAMP DE *Lausanne* DECLARONS ET ATTESTONS QUE LE T.·. C.·.

F.·. HERMAN *Jacques*

NÉ A *Tienen (B)*

LE *11 mai 1948*

INSCRIT A LA MATRICULE GENERALE DE L'ORDRE SOUS LE N° *2630* A ETE ELEVE AU GRADE DE CHEV.·. KAD.·. 30e DU RITE, PAR LE SUSDIT AREOP.·. LE *3 mai 1980*

EN CONSEQUENCE NOUS PRIONS TOUTES LES PUISSANCES MAÇ.·. REGULIERES ET RECONNUES DE BIEN VOULOIR, SOUS RESERVE DE RECIPROCITE, LUI RESERVER BON ACCUEIL ET LUI ACCORDER LES DROITS, HONNEURS ET PRIVILEGES QUI APPARTIENNENT A CE GRADE, SELON LES PRINCIPES DE BONNE FRATERNITE QUI CARACTERISENT NOTRE ORDRE.

FAIT AU CAMP DE *Lausanne* LE *3 mai 1980* (E. V.)

LE GR.·. M.·. PRES.·.

[signature] 33·

LE GR.·. SECR.·.

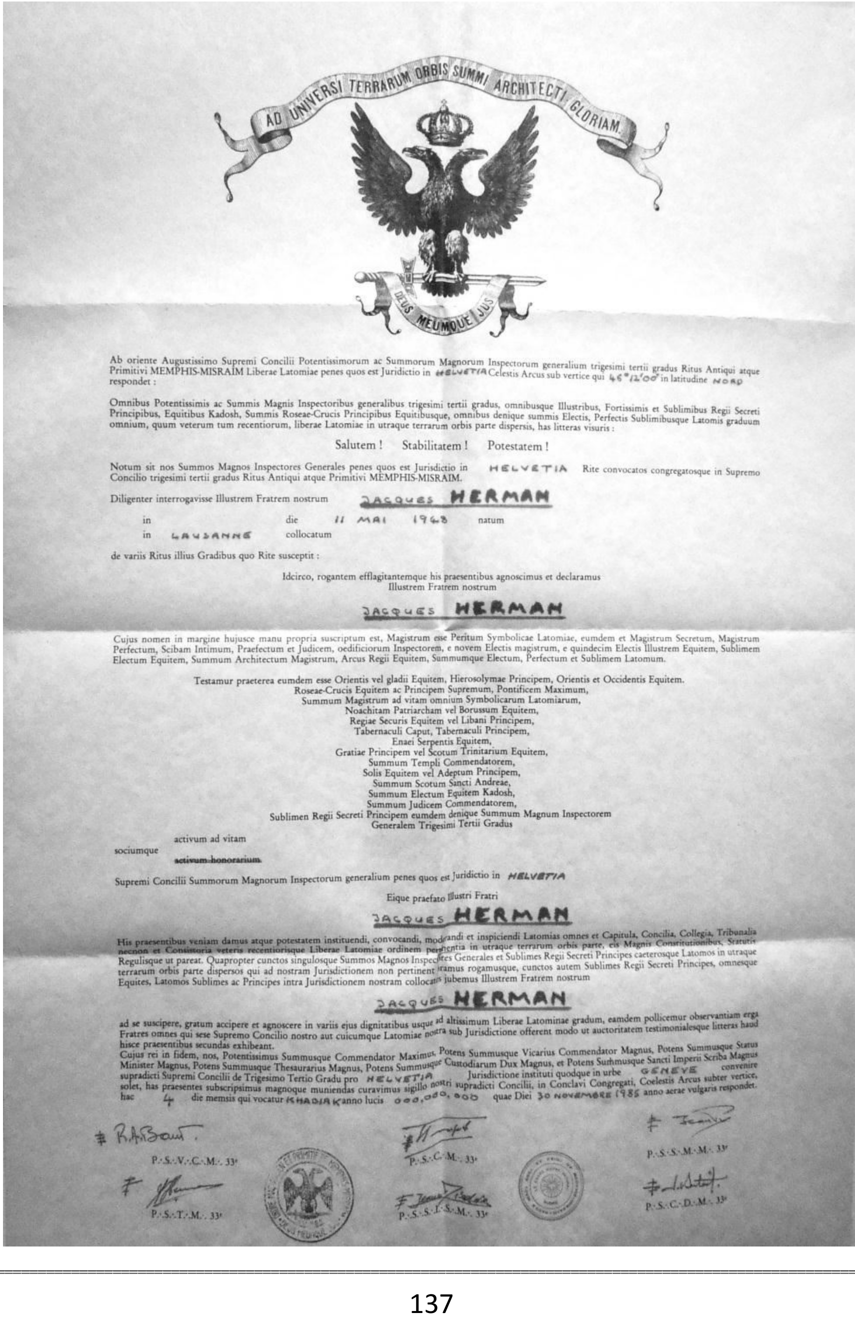
[signature] 32°

LE GARDE DES SCEAUX

[signature] 32°

№ 00936

AD UNIVERSI TERRARUM ORBIS SUMMI ARCHITECTI GLORIAM

DEUS MEUMQUE JUS

Ab oriente Augustissimo Supremi Concilii Potentissimorum ac Summorum Magnorum Inspectorum generalium trigesimi tertii gradus Ritus Antiqui atque Primitivi MEMPHIS-MISRAIM Liberae Latomiae penes quos est Juridictio in HELVETIA Celestis Arcus sub vertice qui 46°12'00" in latitudine NORD respondet :

Omnibus Potentissimis ac Summis Magnis Inspectoribus generalibus trigesimi tertii gradus, omnibusque Illustribus, Fortissimis et Sublimibus Regii Secreti Principibus, Equitibus Kadosh, Summis Roseae-Crucis Principibus Equitibusque, omnibus denique summis Electis, Perfectis Sublimibusque Latomis graduum omnium, quum veterum tum recentiorum, liberae Latomiae in utraque terrarum orbis parte dispersis, has litteras visuris :

Salutem ! Stabilitatem ! Potestatem !

Notum sit nos Summos Magnos Inspectores Generales penes quos est Jurisdictio in HELVETIA Rite convocatos congregatosque in Supremo Concilio trigesimi tertii gradus Ritus Antiqui atque Primitivi MEMPHIS-MISRAIM.

Diligenter interrogavisse Illustrem Fratrem nostrum JACQUES HERMAN

in die 11 MAI 1968 natum

in LAUSANNE collocatum

de variis Ritus illius Gradibus quo Rite susceptit :

Idcirco, rogantem efflagitantemque his praesentibus agnoscimus et declaramus
Illustrem Fratrem nostrum

JACQUES HERMAN

Cujus nomen in margine hujusce manu propria suscriptum est, Magistrum esse Peritum Symbolicae Latomiae, eumdem et Magistrum Secretum, Magistrum Perfectum, Scibam Intimum, Praefectum et Judicem, oedificiorum Inspectorem, e novem Electis magistrum, e quindecim Electis Illustrem Equitem, Sublimem Electum Equitem, Summum Architectum Magistrum, Arcus Regii Equitem, Summumque Electum, Perfectum et Sublimem Latomum.

Testamur praeterea eumdem esse Orientis vel gladii Equitem, Hierosolymae Principem, Orientis et Occidentis Equitem.
Roseae-Crucis Equitem ac Principem Supremum, Pontificem Maximum,
Summum Magistrum ad vitam omnium Symbolicarum Latomiarum,
Noachitam Patriarcham vel Borussum Equitem,
Regiae Securis Equitem vel Libani Principem,
Tabernaculi Caput, Tabernaculi Principem,
Enaei Serpentis Equitem,
Gratiae Principem vel Scotum Trinitarium Equitem,
Summum Templi Commendatorem,
Solis Equitem vel Adeptum Principem,
Summum Scotum Sancti Andreae,
Summum Electum Equitem Kadosh,
Summum Judicem Commendatorem,
Sublimen Regii Secreti Principem eumdem denique Summum Magnum Inspectorem
Generalem Trigesimi Tertii Gradus

activum ad vitam
sociumque
~~activum honorarium~~

Supremi Concilii Summorum Magnorum Inspectorum generalium penes quos est Juridictio in HELVETIA

Eique praefato Illustri Fratri

JACQUES HERMAN

His praesentibus veniam damus atque potestatem instituendi, convocandi, mod[illegible]andi et inspiciendi Latomias omnes et Capitula, Concilia, Collegia, Tribunalia necnon et Consistoria veteris recentiorisque Liberae Latomiae ordinem per[illegible]entia in utraque terrarum orbis parte, eis Magnis Constitutionibus, Statutis Regulisque ut pareat. Quapropter cunctos singulosque Summos Magnos Inspec[illegible]tes Generales et Sublimes Regii Secreti Principes caeterosque Latomos in utraque terrarum orbis parte dispersos qui ad nostram Jurisdictionem non pertinent [illegible]ramus rogamusque, cunctos autem Sublimes Regii Secreti Principes, omnesque Equites, Latomos Sublimes ac Principes intra Jurisdictionem nostram collocat[illegible]s jubemus Illustrem Fratrem nostrum

JACQUES HERMAN

ad se suscipere, gratum accipere et agnoscere in variis ejus dignitatibus usque ad altissimum Liberae Latominae gradum, eamdem pollicemur observantiam erga Fratres omnes qui sese Supremo Concilio nostro aut cuicumque Latomiae nostra sub Jurisdictione offerent modo ut auctoritatem testimonialesque litteras haud hisce praesentibus secundas exhibeant.

Cujus rei in fidem, nos, Potentissimus Summusque Commendator Maximus, Potens Summusque Vicarius Commendator Magnus, Potens Summusque Status Minister Magnus, Potens Summusque Thesaurarius Magnus, Potens Summusque Custodiarum Dux Magnus, et Potens Summusque Sancti Imperii Scriba Magnus supradicti Supremi Concilii de Trigesimo Tertio Gradu pro HELVETIA Jurisdictione instituti quodque in urbe GENEVE convenire solet, has praesentes subscripsimus magnoque muniendas curavimus sigillo nostri supradicti Concilii, in Conclavi Congregati, Coelestis Arcus subter vertice, hac 4 die memsis qui vocatur KHADJAK anno lucis 000,000,000 quae Diei 30 NOVEMBRE 1985 anno aerae vulgaris respondet.

P.·.S.·.V.·.C.·.M.·. 33e

P.·.S.·.C.·.M.·. 33e

P.·.S.·.S.·.M.·.M.·. 33e

P.·.S.·.T.·.M.·. 33e

P.·.S.·.S.·.I.·.S.·.M.·. 33e

P.·.S.·.C.·.D.·.M.·. 33e

ÎNTRU GLORIA SUBLIMULUI ARHITECT AL TUTULOR LUMILOR
SUVERANUL SANCTUAR ROMÂN
AL RITULUI ANȚIC ȘI PRIMITIV DE MEMPHIS-MISRAIM
MLNR FONDATĂ 1880

În numele și sub auspiciile MLNR fondată 1880 și al Suveranului Sanctuar Român al Ritului Antic și Primitiv de Memphis-Misraim
Salutări în Toate Punctele Triunghiului, Respect Ordinului
Pace, Toleranță, Adevăr.
Iluștrilor și Iluminaților Franc-Masoni de pe întregul Glob
Uniune, Prosperitate, Fraternitate.

Noi, Prea Puternicul Suveran Mare Comandor, Mare Maestru al MLNR fondată 1880, în prezența Iluștrilor Frați, membri ai Suveranului Sanctuar Român al Ritului Antic și Primitiv de Memphis-Misraim, în virtutea puterilor ce ne sunt conferite, prin Statutul și Constituțiile Ordinului, recunoaștem și atestăm că

In the name and under the jurisdiction of RNGL founded 1880 and the Romanian Sovereing Sanctuary of the Ancient and Primitive Rite Memphis-Misraim,
Greetings on All Points of the Triangle, Respect to the Order
Pace, Tolerance, Truth.
To the Illustuous and Illuminated Free-Masons on the entire Globe,
Unity, Prosperity, Fraternity.

We, The Most Puissant Sovereing Grand Comander, Grand Master of RNGL founded 1880, in the presence of our Illustuos Brothers, members of the Romanian Sovereing Sanctuary of the Ancient and Primitive Rite Memphis-Misraim, in virtue of the powers confered upon us by the Statute and Constitutions of the Order, recognize and attest that

P∴R∴F∴ [illegible]

I-a fost conferit gradul
95° Mare Conservator
împreună cu toate drepturile, onorurile și privilegiile care i se cuvin.
Atestăm aceasta prin sigiliul și semnăturile noastre.
Am zis!

hase been confered the
95° Grand Conservator
along with all rights, honours and priviledges here onto appertaining.
Witness thereof is our seal and signiture.
So Mote It Be!

Prea Puternic Suveran Mare Comandor, Mare Maestru
[illegible]

Secretar General al Ritului
[illegible]

Întru Gloria Marelui Arhitect al Universului
Ordinul Masonic Mixt Român

ORDINUL MASONIC MIXT ROMAN

LOJA HERMES NR.1

FORTIUS QUO FIDELIUS

R∴ L∴ Hermes nr. 1,
Orientul Bucureşti

Prin prezenta se atestă faptul
că R∴F∴ Jacques Herman, 33°,
a fost afiliat ca membru al
Ordinului Masonic Mixt Român,
R∴L∴Hermes nr. 1,
Orientul Bucureşti,
astăzi 23 octombrie 6013 A∴L∴/
23 octombrie 2013 A∴D∴

Ordinul Masonic Mixt Român	R∴L∴Hermes nr. 1
Mare Maestru	Maestru Venerabil
Claudia Racoviţan	Carmen Buzdugan
Racoviţan	Buzdugan

Afin de développer les liens qui unissent la Grande Loge de Suisse à la Grande Loge Française de Memphis-Misraïm et selon les anciens usages de la Franc-Maçonnerie, il a été procédé ce jour à la signature du présent acte nommant au titre de Garants d'Amitié les Sérénissimes Grands Maîtres

Richard Gaillard de la Grande Loge Française de Memphis-Misraïm

et

Jacques C. Herman de la Grande Loge de Suisse

Ainsi fait en deux exemplaires à l'Or.·. de Lausanne, le samedi 12 janvier 1991 E.·. V.·. en présence des TT.·. Ill.·. FF.·. Gérard Kloppel, Grand Maître Mondial du Rite Ancien et Primitif de Memphis-Misraïm et Georges Kleinmann, Grand Orateur et Passé Grand Maître de la Grande Loge de Suisse

Georges Kleinmann — Gérard Kloppel — Jacques C. Herman — Richard Gaillard

A LA GLORIA DEL GRAN ARQUITECTO DEL UNIVERSO

GRAN LOGIA SIMBOLICA ESPAÑOLA

EL GRAN CONSEJO SIMBÓLICO DE LA ORDEN
OTORGA AL QUERIDO HERMANO

JACQUES HERMAN

LA CALIDAD DE

MIEMBRO HONORARIO

QUE ESTA CALIDAD Y EL PRESENTE DIPLOMA SEAN PARA EL PRUEBA DEL HOMENAJE DE LOS FRANCMASONES DE LA GRAN LOGIA SIMBOLICA ESPAÑOLA A SU ENTREGA AL PROGRESO DE LA HUMANIDAD, AL IDEAL DE LIBERTAD, IGUALDAD Y FRATERNIDAD ENTRE LOS HOMBRES Y A LA DEFENSA DE LA LIBERTAD DE CONCIENCIA.

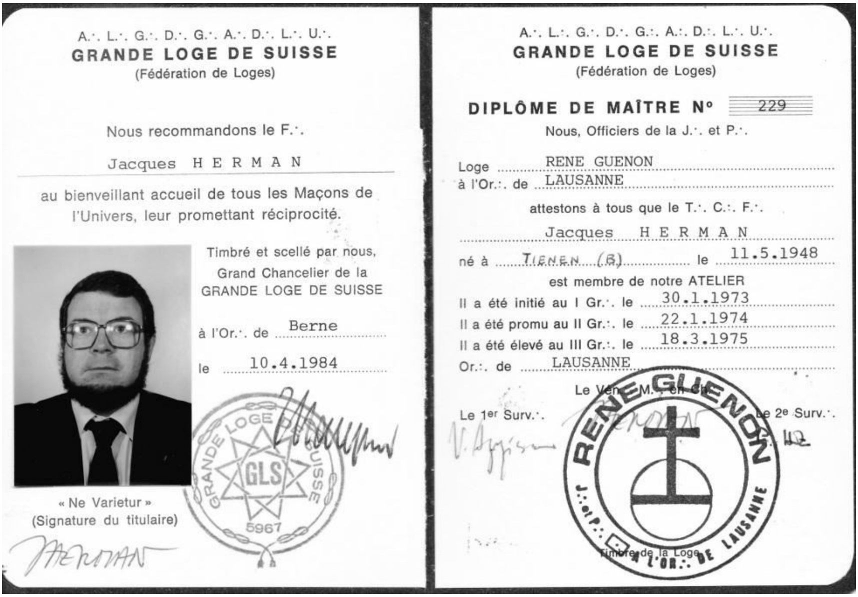
AL ORIENTE DE BARCELONA, EL 4 DE ABRIL DE 5.992 VERA LUZ

EL GRAN MAESTRE

EL GRAN SECRETARIO

EL GRAN ORADOR

Reg. núm. 109

A.·. L.·. G.·. D.·. G.·. A.·. D.·. L.·. U.·.
GRANDE LOGE DE SUISSE
(Fédération de Loges)

Nous recommandons le F.·.

Jacques H E R M A N

au bienveillant accueil de tous les Maçons de l'Univers, leur promettant réciprocité.

Timbré et scellé par nous, Grand Chancelier de la GRANDE LOGE DE SUISSE

à l'Or.·. de Berne

le 10.4.1984

« Ne Varietur »
(Signature du titulaire)

A.·. L.·. G.·. D.·. G.·. A.·. D.·. L.·. U.·.
GRANDE LOGE DE SUISSE
(Fédération de Loges)

DIPLÔME DE MAÎTRE N° 229

Nous, Officiers de la J.·. et P.·.

Loge RENE GUENON
à l'Or.·. de LAUSANNE

attestons à tous que le T.·. C.·. F.·.

Jacques H E R M A N

né à TIENEN (B) le 11.5.1948

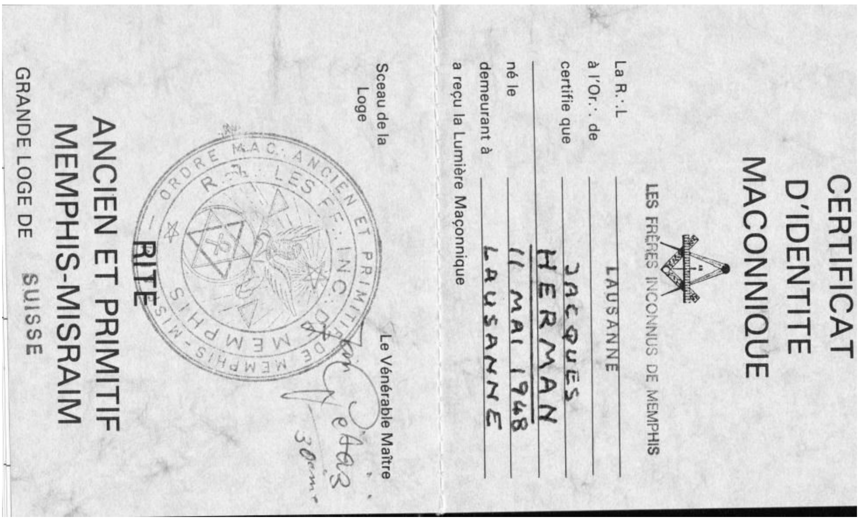
est membre de notre ATELIER

Il a été initié au I Gr.·. le 30.1.1973
Il a été promu au II Gr.·. le 22.1.1974
Il a été élevé au III Gr.·. le 18.3.1975
Or.·. de LAUSANNE

Le Vén.·. M.·. en Ch.·.

Le 1er Surv.·. Le 2e Surv.·.

Timbre de la Loge

CERTIFICAT D'IDENTITE MACONNIQUE

LES FRÈRES INCONNUS DE MEMPHIS

La R.·.L LAUSANNE
à l'Or.·. de
certifie que JACQUES HERMAN
né le 11 MAI 1948
demeurant à LAUSANNE
a reçu la Lumière Maçonnique

Sceau de la Loge

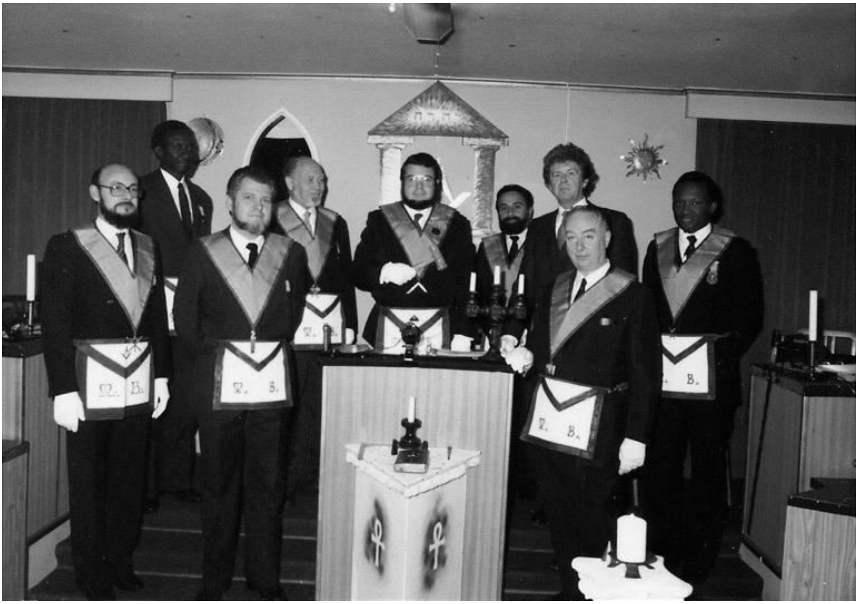
Le Vénérable Maître

RITE ANCIEN ET PRIMITIF MEMPHIS-MISRAIM

GRANDE LOGE DE SUISSE

BIOGRAFIE

Jacques Herman, profesor, teolog, pictor, poet şi istoric, născut la 11 mai 1948 în Tirlemont, Belgia, locuind actualmente în Pully, cantonul Vaud, Elveţia. Căsătorit, are doi copii şi cinci nepoţi şi este pensionat.

Din activitatea profană enumăr câteva din aspectele mai importante. Este absolvent al Seminarului Pedagogic (1974); al Seminarului Teologic Cultural (1994); al secţiei de Studii Ebraice Biblice (1998). A activat ca profesor în cantonul Vaud la Colegiului Belvedere (1972-1979); la Gimnaziul Seral din Lausanne (1975-1979) şi la Colegiul Secundar din Pully (1979-2008). A fost consilier municipal în Pully. A fost preşedinte al Asociaţiei Scriitorilor Vaud; membru al comitetului ”PEN Club” Elveţia; membru al asociaţiei Scriitorilor Fribourg; membru al Societăţii Scriitorilor Naţiunilor Unite; membru al consiliului editorial al revistei ”Cedars”; autor al diverselor cărţi de proză, poezie, istorie şi Franc-masonerie.

Din aspectele vieţii masonice redau următoarele evenimente importante. A fost iniţiat în Loja ”Progresul” nr.22 de la Orientul Lausanne, Marea Lojă Elveţiană Alpina (1973); sporul de salariu la gradul de Calfă (1974) şi elevaţia la gradul de Maestru Mason (1975); participă la gradele laterale ale Ritului Scoţian Antic şi Acceptat (1977); elevaţia la gradul 30 R:.S:.A:.A:. (1980); membru fondator al Lojii ”Rene Guenon” (1983); Maestru Venerabil al Lojii ”Rene Guenon” (1983-1986); primeşte gradul 31 şi 32 în cadrul Ritului Antic şi Primitiv de Memphis-Misraim (1984); Mare Cancelar al Marelui Orient al Elveţiei (1984-1986); cofondator al revistei M:.O:.E:. ”Cahiers Bleus” (1985); se afiliază prin dublă apartenenţă Lojii ”Les Freres Inconnus de Memphis” la Zenitul Lausanne (1985); este ridicat la gradul 33 al R:.S:.A:.A:. în cadrul Supremului Consiliu al Elveţiei (1985); mare Orator al Supremului Consiliu (1985-1989); este ales Mare Maestru al Marelui Orient al Elveţiei (1990-1992); se afiliază Supremului Consiliu al R:.S:.A:.A:. pentru Confederaţia Helvetică (1990); este numit Garant de Amiciţie pentru Marea Lojă din Danemarca (1990); este numit Garant de Amiciţie al Marii Loji Franceze de Memphis-Misraim (1991); este primit Membru de Onoare al Marii Loji

Simbolice a Spaniei (1992); demisionează din Loja ”Rene Guenon” şi intră în adormire (1993-2010); este afiliat Lojii ”Septentrion”, Marea Lojă Alpina (2011); este afiliat Lojii ”Horus-Ra” nr.172 G:.L:.F:.M:.M:. (2013); este numit Mare Maestru de Onoare al MLNR fondată 1880 (2013); este afiliat Lojii ”C.A. Rosetti” nr.1 la Or:. Bucureşti; este primit membru în Supremul Consiliu al R:.S:.A:.A:. pe lângă M:.L:.N:.R:. 1880 (2013); primeşte gradul 95 al A:.P:.R:.M:.M:. şi este membru fondator al Suveranului Sanctuar al Ritului pe lângă M:.L:.N:.R:. 1880 (2213); este membru fondator al Lojii ”Alexandru Vaida-Voevod” la Or:. Cluj-Napoca, M:.L:.N:.R:. 1880; este membru fondator al Lojii ”Aurora” la Or:. Cluj-Napoca, M:.L:.N:.R:. 1880 (2014); demisionează alături de cele două Loji din Obedienţa M:.L:.N:.R:. 1880 (2014); se afiliază împreună cu membrii celor două Loji Marelui Orient al României (2015).

A publicat diverse cărţi în limba română în colaborare cu editorul Mircea Bucin şi cu sprijinul Fratelui Victor Agapiescu: ”Fenomenul Masonic Decorticat” (2013); ”Poeme despre Piatra Filozofală” (2014).

A participat în cadrul Expoziţiei ”Arta de a fi Caritabil” organizată de către Asociaţia ”AVV AURORA”

la Cluj-Napoca cu o donaţie substanţială de tablouri, scopul fiind sprijinirea Clinicii de Pediatrie III din Cluj-Napoca, lucrările fiind publicate în catalogul expoziţiei (2015).

În prezent este membru al Lojii ”Alexandru Vaida-Voevod” nr.24, Or:. Cluj-Napoca, M:.O:.A:.R:. şi membru în Supremul Consiliu al R:.S:.A:.A:. pe lângă M:.O:.A:.R:. dar şi membru al Lojii ”Horus-Ra” nr.172, Zen:. Lausanne, G:.L:.F:.M:.M:. şi a sistemului de grade laterale al Ritului Antic şi Primitiv de Memphis-Misraim.

CUPRINS

Cuvânt de început	Pag. 7
Interviu	Pag. 13
Documente arhivă	Pag. 133
Biografie Jacques Herman	Pag. 174

"Ceea ce ne cauzează vicisitudini ne va aduce triumful; ceea ce ne face inima să sufere ne va umple de bucurie. Unica fericire adevărată este să înveţi, să avansezi, să te perfecţionezi, iar asta nu se poate întâmpla decât dacă am început prin eroare, ignorranță și imperfecţiune. Trebuie să trecem prin întuneric ca să ajungem la lumină. "

Albert Pike (1809-1891)

ISBN 978-606-93950-2-8